PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

ANUL XXVII Nr. 4051 | Sîmbătă 2 noiembrie 1957 | 6 PAGINI — 30 BANI

In întîmpinarea marii aniversări

Marele laminor de la Roman în preajma intrării în funcțiune

Au început probele la cald la toate agregatele

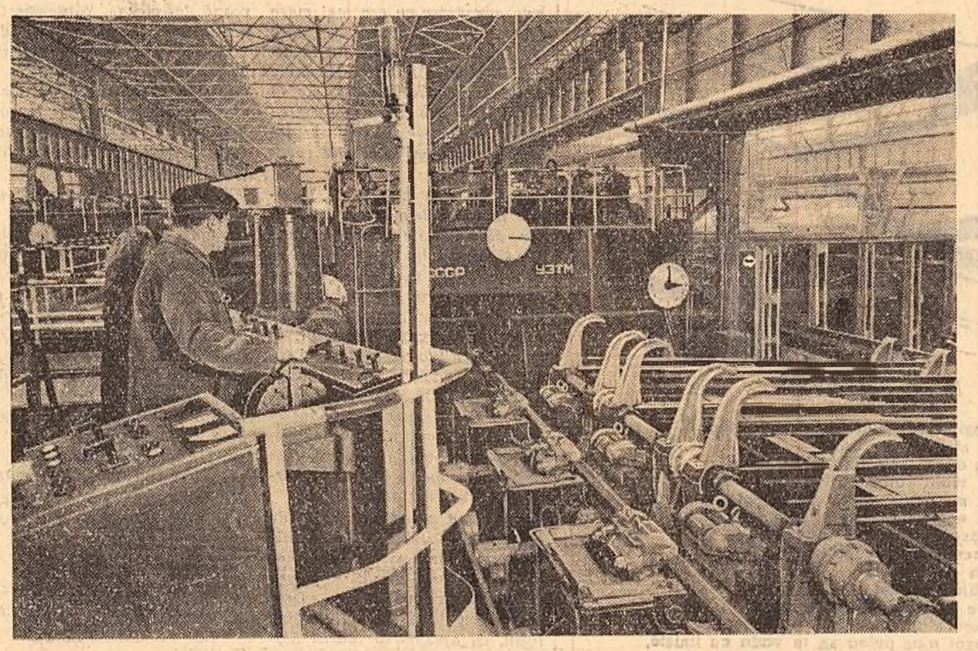

ROMAN (coresp. „Scînteii"). Constructorii și montatorii marelui laminor de țevi din Roman au fost aseară martorii unui nou și important eveniment: în cinstea zilei de 7 Noiembrie au început probele tehnologice la cald la toate agregatele care intră în procesul de fabricație a țevilor.

Pentru prima oară de la construcția laminorului, întregul complex de agregate: cuptorul rotativ, perforatorul, laminorul DUO, netezitorul, calibrorul la cald și paturile de răcire au intrat în funcțiune simultan. Aparatele uriașului cuptor rotativ indicau o temperatură de peste 1.300 grade, aceasta însemna că cele citeva zeci de fagle introduse în cuptor au fost încălzite la temperatura prescrisă.

Desfășurarea în bune condiții a procesului tehnologic complex dovedește că cele 2300 motoare instalate pînă acum de către muncitorii și tehnicienii întreprinderii ICSIM-București au fost montate la nivelul cerințelor tehnicii avansate.

Producția anuală a acestui laminor de dimensiuni gigantice, la capacitatea instalată, poate acoperi necesarul pentru construirea a 30 de conducte a 150 km. fiecare cu o capacitate de transport de 2.000.000 m.c. gaze naturale pe zi, sau 45 de conducte petrolifere a 100 km. prin care se pot transporta zilnic 180.000 tone din aceste produse sau material tubular necesar pentru 2.200 sonde petrol.

Utilajele aduse din U.R.S.S. și montate în primele 3 hale au o greutate de peste 11 mii tone.

Construcția în termen a acestei unități a industriei noastre socialiste se datorește avîntului în întrecere a numeroase brigăzi de constructori și montatori printre care cele conduse de Gheorghe Usatiuc, Teodor Hanceruc, a electricienilor din brigada lui Leonida Cazacu, a numeroși ingineri printre care Constantin Iordache, B. Gold, Emil Gubița și alții.

In clișeu: Un aspect de muncă la noul laminor.

Sosirea unei delegații oficiale egiptene

La invitația ministrului Comerțului, vineri la amiază a sosit în Capitală venind de la Budapesta o delegație oficială egipteană condusă de dl. dr. Mustafa Khalil, ministrul Comunicațiilor al Republicii Egipt.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, membrii delegației au fost întîmpinați de Marcel Popescu, ministrul Comerțului, Gh. Safer, A. Bozgan, V. Steriopol, precum și de funcționari superiori din ministere, conducători ai unor mari întreprinderi industriale, ziariști.

Au fost prezenți dr. Hussein Chawky, ambasadorul Republicii Egipt la București, și membri ai ambasadei.

La aeroport era de asemenea de față Ferenc Keleti, ambasadorul R.P. Ungare la București.

★

Vineri după-amiază dl. dr. Mustafa Khalil, însoțit de membrii delegației pe care o conduce, a fost primit de Marcel Popescu, ministrul Comerțului.

A fost de față dl. dr. Hussein Chawky, ambasadorul Republicii Egipt la București.

Cu acest prilej s-au discutat diferite aspecte ale posibilităților de dezvoltare a colaborării economice și tehnice dintre R.P. Română și Republica Egipt. Întrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

★

Seara, Marcel Popescu, ministrul Comerțului, a oferit o masă în cinstea membrilor delegației egiptene.

(Agerpres)

REALIZĂRI ÎNSEMNATE în întreprinderile timișorene

TIMIȘOARA (coresp. „Scînteii"). — În numeroase întreprinderi din regiunea Timișoara colectivele de muncitori și tehnicieni obțin în aceste zile rezultate deosebite.

ȚESĂTURI PESTE PLAN

Colectivul uzinelor „30 Decembrie" Arad a reușit să producă pînă acum 81.000 m. țesături peste plan, față de 40.000 m. cît își luase angajamentul.

În întreprinderea textilă Lugoj realizările sînt și mai însemnate: peste 5000 kg. fire bumbac și aproape 85 000 m. țesături peste plan — angajamentul în cinstea zilei de 7 Noiembrie fiind aici depășit cu peste 20 000 m. țesături.

În fruntea întrecerii sînt muncitoarele Elisabeta Tudose, Ecaterina Buduca și Terezia Covaci.

PESTE 4.000.000 LEI ECONOMII

În toate secțiile combinatului metalurgic Reșița domnește în aceste zile o atmosferă de însuflețită întrecere. La cabinetul tehnic sînt înregistrate noi și noi inovații. Printre cele mai interesante se numără inovația realizată recent de inginerul Aurel Băncilă și tov. Cornel Varga — dispozitiv pentru desfacerea mecanică a zalelor lanțului de combină de pe ciorchine. Cu acest dispozitiv este înlocuită munca manuală, productivitatea muncii sporește simțitor.

Pînă acum, de la începutul anului au fost aplicate aici peste 200 de inovații, de pe urma cărora s-au realizat economii în valoare de peste 4 000 000 lei.

„DEPOUL FRUNTAȘILOR"

Titlul este pe deplin meritat de ceferiștii depoului de locomotive Caransebeș. Numai în perioada 1 ianuarie — 1 octombrie a.c., ei au realizat economii de combustibil convențional în valoare de 2.340.000 lei.

În luna octombrie ceferiștii depoului Caransebeș au mai realizat economii de încă 300 tone combustibil convențional. În fruntea întrecerii sînt mecanicii comuniști Ioan Popa, Zaharia Topa, Grigore Nenga, Constantin Dincă și alții.

Utilaj cehoslovac pentru combinatul din Delta Dunării

PRAGA 1 (Agerpres). — Ceteka transmite:

Colectivul uzinei constructoare de mașini nr. 1 din orașul Brno a terminat lucrările pentru proiectarea unei părți a utilajului gigantic al combinat pentru producția celulozei din stuf pe care Romînia îl construiește în Delta Dunării, în colaborare cu R. D. Germană, Cehoslovacia și Polonia. In prima etapă a construcției combinatului, uzina constructoare de mașini va livra trei cazane recuperatoare, fiecare avînd înălțimea de 31 m. și greutatea de 1.000 tone, o coloană de evaporare în vid și utilaj energetic complect funcționînd pe bază de petrol și gaze naturale.

Tehnologia de fabricație la noul combinat, care va produce aproximativ 200.000 tone de celuloză anual, va fi dintre cele mai perfecționate din lume în această ramură industrială.

„La Smolnîi", tablou de V. Serov.

ÎNSEMNATATEA MONDIALA a literaturii sovietice realist-socialiste

de MIHAI BENIUC

Locul unei literaturi în configurația mondială se fixează prin caracterele specifice ale acesteia și prin influența ei asupra ideilor oamenilor. Din acest punct de vedere literatura sovietică ocupă astăzi o poziție centrală în lume, atît prin ceea ce ea aduce nou, cît și prin acțiunea ei fecundă asupra celorlalte literaturi și asupra cititorilor în general. Nou este drumul pe care scriitorii sovietici au pornit în creația lor prin realismul socialist, iar influența operei lor se manifestă nu numai în Uniunea Sovietică, ci pe plan internațional. Fiind ca orice literatură o reflectare a vieții prin personalitatea scriitorului, literatura sovietică continuă la o treaptă istorică superioară marile tradiții progresiste ale literaturii universale, ale literaturii clasice ruse îndeosebi.

O căutare continuă, plină de zbucium, a adevărului, cu conștiința de a sluji prin aceasta poporului, umanității, se manifestă în toate marile creații ale scriitorilor ruși din secolul al XIX-lea iar cei din al XX-lea, în frunte cu Gorki, preluînd o făclie ce se mișcase prin întuneric, dar pe drumurile ce duceau spre inima poporului, transformă căutarea într-o luptă de apropiere de ceea ce acum se întrezărea, mai ales după revoluția din anul 1905 — calea unică, nu numai pentru poporul rus, ci pentru toate popoarele: cucerirea puterii politice, economice și culturale de către clasa muncitoare aliată cu țărănimea. Era calea lui Lenin, continuatorul ideilor lui Marx și Engels.

In anul 1904 moare Cehov, care în ordinea apariției este ultimul mare clasic al realismului rusesc, iar în 1906 scrie Gorki romanul său „Mama", prima carte realist-socialistă a scriitorului, care, ca un Ianus, privea cu o față întunecată de mînie spre trecut și cu o față luminată de nădejde spre viitor. Între aceste două evenimente se înalță ca un stîlp de foc revoluția din 1905, prima din șirul celor trei revoluții ruse care au culminat cu victoria proletariatului și a țărănimii și instaurarea puterii sovietice, începutul erei socialiste în omenire.

Lenin însuși a subliniat importanța romanului „Mama" al lui Gorki. Pavel Vlasov precum și Sințov din piesa „Dușmanii", scrisă în același an, intră în arena literară ca personaje de un tip deosebit, oameni cu viziunea clară a scopurilor revoluției organizate de comuniști.

Ar fi totuși foarte greu de imaginat ca cineva să fi înțeles atunci că Maxim Gorki, acest uriaș care escalada-se treptele literaturii ruse și se ridicase pînă pe creasta de unde se zărea răsăritul nou al vieții, a pus pe planul internațional al valorilor în prima decadă a veacului al XX-lea piatra de temelie a literaturii sovietice. Lumea îl socotea poetul vagabonzilor, al celor căzuți „la fund" și poate nici nu era atentă că oamenii săi se extaziază în fața cuvîntului Om, care „sună atît de mîndru", iar un Konovalov este o treaptă care duce de la „omul de prisos", la omul cu conștiință nouă, la Pavel Vlasov, la oamenii care urmează să făurească istoria omenirii. Deasupra apelor pe care naviga, înainte de Soviete, primul scriitor sovietic se rotea pasărea furtunii; pădurea pe care el o străbătuse ca să ajungă la țărmul nou o luminase inima lui Danco, inima omului dedicat în întregime mulțimii.

Conștiința apariției unui fenomen literar nou, bazat pe o metodă de creație proprie — realismul socialist — postulînd rolul educativ al artei în spiritul marxism-leninismului, s-a făcut manifestă mai tîrziu, abia după Revoluția din Octombrie 1917. Căci după acest eveniment, care desparte în două istoria omenirii, s-au petrecut și în creația culturală schimbări hotărîtoare. Într-un timp relativ scurt au apărut nume în literatură care s-au impus atenției universale. Faptul dovedește că existau forțe latente, care așteptau numai condițiile prielnice ca să se desfășoare din plin — fie că este vorba de scriitori mai vechi, trecuți după evenimentele din Octombrie de partea Revoluției, fie că e vorba de scriitori noi, iviți odată cu Re-

(Continuare în pag. 5-a, col. 5-7)

Sesiune festivă a filialei din Cluj a Academiei R. P. Romîne

CLUJ (coresp. „Scînteii"). — Vineri după amiază, la casa universitarilor din Cluj s-au deschis lucrările sesiunii științifice festive organizată de filiala din Cluj a Academiei R. P. Romîne în colaborare cu universitățile „Victor Babeș" și „Bolyai" și sectorul din Cluj al Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R., consacrată celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

După deschiderea sesiunii, acad. Raluca Ripan, președintele filialei din Cluj a Academiei R. P. Romîne, a dat citire comunicării acad. prof. Traian Săvulescu, președintele Academiei R. P. Romîne, intitulată: „Puterea creatoare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie".

Acad. prof. Constantin Daicoviciu a prezentat comunicarea: „Dezvoltarea științei istorice contemporane pe baza învățăturii marxist-leniniste", iar prof. universitar Takács Ludovic, rector al universității „Bolyai", comunicarea: „Ideile leninismului călăuzesc mișcarea de eliberare națională a popoarelor".

Lucrările sesiunii științifice continuă.

Intîlnire cu participanți la Revoluție

GALAȚI (coresp. „Scînteii"). Ieri la Comitetul regional de partid Galați a avut loc o întîlnire între bătrîni potemkiniști, participanți la Revoluția din 1917, și membri de partid ilegaliști, cu activiști ai comitetului regional de partid.

Cu acest prilej, tov. Marin Vintilă, prim-secretar al comitetului regional de partid, a vorbit despre cîteva realizări din industria și agricultura regiunii.

Bătrînii Vasile Georgescu, Ilie Gheorghiu, Petre Ivanov, dr. Casian Blum au vorbit despre unele fapte din viața și lupta lor.

După adunare participanții la întîlnire au vizitat palatul culturii, diferite întreprinderi și instituții din orașul Galați. Seara, ei au asistat la concertul Filarmonicii de Stat din localitate.

Se întrec echipele artistice de amatori

Festivalul „Prietenia romîno-sovietică în cîntec și dans" prilejuiește participarea a numeroase echipe artistice de amatori din toate colțurile țării. Oamenii muncii aplaudă în acest festival formații artistice ieșite din rîndurile lor, care se întrec în prezentarea de programe închinate culturii și artei sovietice și romînești.

In Capitală și-au dat pînă acum concursul echipele artistice ale uzinelor „23 August", „Republica", „Boleslaw Bierut", „Mao Tze-dun", „Timpuri Noi", Combinatului poligrafic „Casa Scînteii", Clubului „Grivița Roșie", întreprinderilor I.R.E.B., I.C.A.B., Atelierelor centrale I.T.B., Sfatului popular al Capitalei, „18 Instalații", „Electrobobinaj", „Metalurgia", „3 Izolații", U.C.E.C.O.M. etc. Programele au fost alcătuite din cîntece, coruri, dansuri sovietice și romînești, scenete, concerte de orchestre și tarafuri etc. În regiunea București au prezentat pînă acum spectacole 450 de echipe.

(Agerpres)

Ieri, membri ai delegației de vechi militanți ai P.C.U.S., care ne vizitează țara, au fost la uzinele „23 August" din Capitală. În clișeu: A. F. Gorkin, conducătorul delegației, stînd de vorbă cu ajustoarea Marin Elena de la secția motoare.

Foto: M. CIOC

(Reportajul în pag. 2-a)

La G. A. S. „Alexandru Sahia"

Recolte mari la prețuri mici

Nu se poate spune că ing. Nicolae Săndulescu s-a despărțit ușor de Facultatea de agronomie din București unde era conferențiar. Se îndrăgostise de această muncă. Ajuns însă în gospodăria de stat „Alex. Sahia" din comuna Mînăstirca, unde fusese trimis să lucreze ca inginer șef, a intrat repede în muncă, s-a obișnuit repede cu ea încît i-ar fi greu s-o părăsească.

Gospodăria de stat Mînăstirea e foarte complexă în ce privește profilul ei. În același timp, și terenul destinat culturilor de cîmp e foarte variat, atît ca relief cît și ca fertilitate a solului. De aceea, trebuie să se lucreze cu o deosebită grijă, să se aplice diferențiat agrotehnica.

— Într-un fel a trebuit să lucrăm „în baltă", în alt fel „pe deal" — explică tovarășul ing. Săndulescu. În baltă pămîntul este bogat în substanțe nutritive. Culturile cresc foarte bine. Însă e pericol de cădere. Pe baza studiilor făcute împreună cu inginerul Valeriu Murafa, șeful secției Mînăstirea, am stabilit ca pentru grîu să dăm în toamnă cîte 200 kg. superfosfați la hectar. Cum toamna și iarna au fost sărace în precipitații, a mai fost nevoie — pentru stimularea creșterii grîului — să mai dăm în primăvară cîte 100 kg. azotați și încă 200 kg. superfosfați la hectar. Aceasta ne-a ajutat foarte mult ca de pe 300 hectare să obținem o producție de 4136 kg. grîu la hectar din soiurile A-15 și „Bulgăresc".

Pe deal, unde pămîntul e mai sărac, a trebuit să se dea mai multe îngrășăminte. Pe un lot de 111 ha., de sub îngrijirea maistrului de cultură Eugen Teodorescu, s-au dat în toamnă cîte 250 kg. superfosfați la ha., iar în primăvară — 200 kg. superfosfați, 120 kg. azotați și 100 kg. îngrășămînt „complex" la ha. De pe acest lot s-au obținut cîte 3060 kg. grîu la hectar.

Cu porumbul, muncitorii gospodăriei au avut mai mult de furcă, pentru că această plantă a fost cultivată în „baltă", într-un teren unde în anii trecuți crescuse numai stuf, papură și țipirig. De altfel, ogorul de toamnă, îngrășămintele naturale și chimice, prășitul de trei, patru ori aduc acum gospodăriei 7000 kg. porumb la ha. pe 754 ha.

Așa cum se vede din tabelul de mai jos, la gospodăria de stat Mînăstirea s-au obținut recolte mari și la alte culturi. Odată cu aceasta s-a realizat și o simțitoare scădere a prețului de cost la toate produsele.

Cultura	Suprafața în hectare	Recolta medie în kg. la ha.	Livrat peste plan în tone	Preț de cost în lei pe tona antecalculat de produse	
				planif.	realiz.
Grîu	1072	2704	1.003	817	590
Secară	47	2316	47	714	660
Orz	140	3238	173	714	660
Fl. soarelui	100	1800	55	1424	840
Porumb	754	7000	3.520	720	395
Sfeclă de zahăr	25	30.000	185	182	127

Cifrele glăsuiesc îndeajuns despre hărnicia colectivului de muncitori, ingineri și tehnicieni ai gospodăriei.

Cînd în primăvară metalurgiștii de la „I. C. Frimu"-Sinaia au pornit acțiunea pentru a obține „fiecare produs la un preț de cost cît mai scăzut" și cînd ziarele relatau despre extinderea acestei acțiuni în numeroase alte întreprinderi industriale din țară, la gospodăria agricolă de stat Mînăstirea din regiunea București s-a stîrnit o discuție aprinsă. Directorul și inginerul șef erau de părere că inițiativa muncitorilor metalurgiști din Sinaia poate fi îmbrățișată cu succes și de lucrătorii din gospodăriile agricole de stat. Alții, mai ales dintre contabili, erau de părere că aceasta nu se potrivește în agricultură.

Cu toată neîncrederea și șovăiala unora, colectivul gospodăriei de stat Mînăstirea a pornit atunci, în primăvară, odată cu începutul muncilor agricole, după pilda muncitorilor metalurgiști, bătălia pentru o producție ridicată, la un preț de cost cît mai scăzut.

Ca urmare a creșterii producției și a ieftinirii ei, îndeosebi prin executarea mecanizată a multor lucrări, colectivul gospodăriei de stat Mînăstirea a obținut un beneficiu peste plan de cca. 2 milioane lei. Și suma aceasta reprezintă doar realizările de pînă acum. Pînă la sfîrșitul anului ca va crește încă mult.

EM. ALBULESCU
coresp. „Scînteii"

„Politica la marginea prăpastiei"

— Șeful nu vă poate primi! Acum cugetă asupra pasului următor în problema Orientului mijlociu!

(Desen de A. LUCACI)

Industria Moscovei a produs:

- **Avioane de pasageri „Moskva" cu 100 de locuri**
- **Avionul gigant „Rossia" cu 180 locuri care poate zbura fără escală de la Moscova la New York**
- **7.400 tone oțel, 2.500 automobile, 9.000.000 m. țesături peste plan**

MOSCOVA (coresp. „Scînteii"). — Moscoviții au făcut un cadou de preț patriei lor cu prilejul aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. E vorba de avionul de pasageri IL-18 „Moskva", intrat zilele acestea în producție de serie. Avionul ce poartă numele capitalei sovietice face parte din seria de mașini turbo-propulsoare cu 4 motoare, care au putut fi văzute în toamna aceasta la Vnukovo. El poate zbura fără escală pînă la 5000 km. și poate transporta, în condiții confortabile, 100 de pasageri.

Acum cîteva zile, colectivul unei fabrici de avioane din Moscova a construit primele avioane gigant „Rossia", cu 180 de locuri. Aceste avioane pot zbura de la Moscova la New York fără escală.

Industria Moscovei are și alte importante realizări.

In întrecerea în cinstea zilei de 7 Noiembrie, întreprinderile au descoperit importante rezerve interne, au perfecționat procesele tehnologice, făcînd un serios pas înainte pe calea progresului tehnic. In aceste zile din ajunul marii sărbători, întreprinderile raportează: de la începutul anului au dat țării producție peste plan în valoare de 3 miliarde de ruble, reprezentînd 7400 tone de oțel, 2500 de automobile, 200 de strunguri, 9.000.000 m. țesături, 400.000 perechi de încălțăminte etc. La asortimentul industrial al capitalei s-au adăugat 380 de mașini și aparate de construcție nouă, printre care automobilul M. 323 (un nou tip al Moscvici-ului), televizoarele TEMP-3, Rubin etc.

Intreprinderile din Moscova care lucrează și pentru țările de democrație populară se străduiesc să realizeze înainte de termen comenzile primite.

Cu realizări însemnate întîmpină marea sărbătoare și constructorii Moscovei. Ei au dat populației capitalei apartamente noi cu aproximativ 75.000 de camere.

AL. CIMPEANU

Leița cu sprînceana albă

– de AURORA CORNU –

Desen de PAVLIN NAZARIE

I.

Dacă-ați simțit vreodată puterea blestemată
Care-ți atinge mîna și-o schimbă-n bisturiu
Citiți poemu-acesta de cruntă judecată
O muză prea ciudată m-a îndemnat să-l scriu.

O stranie femeie cu trăsături cioplite
Cu mîinile de aur, cu ochi solemni ca marea
Un farmec pur respiră sprîncenele-i bolnite
Din care una-i neagră iar alta cum e sarea.

E o stăpînă calmă cu fața ei ciudată;
Un uragan se schimbă sub mîna-i ca prin taină
Dezordinea se sparge pe trupu-i ca de piatră
Și-alunecă pe piele, cuminte ca o haină.

În evocări cumplite sprînceana-i se dezleagă
Sînt lupte, ghilotine, țipete-n disperare
Și e celula unde-o pîndi dușmana-i neagră
Un secol, pînă-nvinse, această proletară.

Pe fața-i se mai vede botezătoarea clipă
Cînd între gratii sumbre, în liniștea cea rea
Îi înflorî sprînceana în alb ca o tulipă
Găsind astfel ieșire furtunile din ea.

O, muza mea cumplită și pașnică pe rînd
Tu, care ești în lume problemă și soluție
Inspiră-mi necruțarea și mila ta, să cînt
Voința ta, zeiță stăpînă, Revoluție.

II.

O muza mea, poetul trece prin viață
Ca un copil rătăcit în mulțime;
El cercetează figuri, le leagă de ele cu-ncredere
Tremurător, ochiul său ascuțit, treeră fețe de oameni:
El descoperă chipuri, uneori ciudate, închise
Chipuri care se opun dușmănoase și-i sperie
Căci încrederea sa nu poate-ntrînsii încredere.
Ce sînt aceste figuri ne-nțelese, străine cu totul?
Aceste măști mărind neliniștea lumii?

Într-o zi sufletul meu zbuciumat a găsit o cetate.
Mergeam pe drum, ca în somn, cînd s-a ivit o cetate;
Deși avea creneluri mîncate de vreme, părînd de granit,
Se putea trece prin ele ca printr-un aer mai dens,
Ca și cum zidul s-ar fi dezagregat păstrîndu-și conturul.
Ciudată cetate pe lîngă care, muritorii cei simpli,
Nebănuind o, necunoscînd-o, trec văzîndu-și de treburi;
Numai cel care atîrnîndu-și din întîmplare o mască
Și uită s-o scoată seara, culcîndu-se, doar el o știe.
Astfel se face că recunoscuți printre cei ce intrau
Eroii mei din coșmare bătoși și agitați totodată.
Pe urma lor strecurîndu-mă intrai, nu știu cum,
Poate că fața mea obsedată se modelase asemenea lor
Ca îndrăgostiții sau ca soții bătrîni care seamănă
unul cu altul

Ce era acea cetate n-aș putea nici azi să vă spun
Bănuiesc, acum la trezire, că era într-un spațiu necunoscut
Nici istoric, nici geografic, mai degrabă un spațiu moral
O împărăție a măștii iar eu speram, că-ntre ei
Destinși în sfîrșit, eroii mei, vor lăsa-o vreodată să cadă.
Căci încăodată, ce sînt măștile acestea?
Și ce ascund ele?
Mîna cărei forțe le-a modelat astfel?
Cine-a înțepenit un obraz vlăguit într-o schimă de forță?
Cine încarcă un ochi rotund de copil cu dispreț și orgoliu
O privire de șarpe o unge cu miere și lapte,
Și alte măști nedeslegate, misterioase ca moartea.
Deci pe urmele lor, le pîndeam, cînd se-ndrăgosteau uneori,
La izbînzi și petreceri, la necaz și căderi
Unele se deșiră, altele se sfărîmau
Unele rămîneau impregnate ca la mumii, neclintite,
Dar cel mai bine le-am văzut cu două prilejuri.

Intîiul prilej la acesta: Sosise un cîntăreț țără seamăn
Un om atît de obișnuit că mai toți îl luau drept nebun
Flautul lui de cireș, avea un ton atît de curat și de simplu
Că-i înțelegea fiecare, și animalele proaste,
Iar complicații înțelepți se minunau de sublim.
Cînd a sosit în cetate cîntărețul acesta rătăcit
Era vrajbă și bîrfă, intrigă și luptă
Între toți ascultătorii săi nu erau doi prieteni,
Care să nu fie gata-ntr-o clipă să devină dușmani.
Peste trista adunătură privind, cîntărețul
Și-a dus liniștit și-nțelegător, flautul dulce la gură
Cîntecul lui era foame pentru-mbuibați
Bucate gustoase pentru flămînzi
Pat moale pentru trudiți, iubită pentru poeți
Și lacrimi, miracol, lacrimi dulci pentru ochi uscați și sleiți.
Atunci a început în mulțime o mișcare ciudată.
Fețe rotunde se lungeau; fețe lungi se rotunjeau;
Linii dure ca un ochi de tricou scăpau,
Și obrajii eliberați se destăceau, se muiau,
Slăbiciunea omenească apărînd țără chingi
Era mai plină de înțeles și mai dragă.
Chiar unii oficiali, nimerindu-se acolo, părăsiseră masca
Ne mai temîndu-se de solicitări și de cereri.
Dar vai, nici cîntărețul cel pur nu le-a scos
Masca personajelor mele celor mai țepene.

Prilejul al doilea era trist, foarte trist:
Era o zi ploioasă, vîntul gemea în oraș
În cimitir, într-o groapă deschisă, mustind,
Era un copil cu o stea nevăzută pe frunte.
Era un copil al tuturor și părinții, buni, răi,
Erau toluși părinți, palizi toți, tremurînd.
Vai, atunci s-au sfărîmat multe măști în durere;
Fluturări neștiute în ochi și în gene,
Cute dureroase și blinde lîngă guri dezvățate să plîngă,
Frunți brăzdate de jale guri strîmbate-n regrete,
Fețe noi apărînd, nu sărace-n noblețe,
Pentru-o clipă copii, pentru-o clipă părinți
Părăsindu-și trufia, istețimea-arogantă,
Fețe aspru dresate într-un stil de voință
Apăreau ca-ncercate nesigur, în lut, de copii.
Am văzut un critic mintos și temut
Smiorcăind ca un prost și ștergîndu-și cu pumnul obrazul.
O omenire nouă de fețe firești apăru pentru-o clipă
Vai, foarte scurtă, și se șterseră-apoi prea grăbite.

Unii își reluau cu o vagă rușine fața cea veche,
Alții o părăseau rușinați pe cea nouă
Și iscodeau îngrijați către sfincșii-adunării;
Sfincși cei groaznici, nepăsători și ciudați
Sfincși umblători, ba chiar agitați
De forțe necunoscute, spre ținte necunoscute
Îngrijorători, chinuitori, blestemați,
Grija zilelor mele, spaima nopților mele,
Ziua obosesc cercetîndu-i
Noaptea-i visez, înșirați
Într-un pustiu de nisip care-mi scîrțîie-n oase, fierbinte,
Creierul meu se aprinde, corpul meu tremură
Uneori mă trezesc țipînd, apucată în gura lor uriașă
Și strivită de neliniște ca Don-Juan de statue.
Oh, dar odată, trebuia să aflu misterul,
Muza mea teribilă și-a făcut meseria;
Misterul e dezlegat, voi povesti totul acum
Și nu știu ce e mai rău,
Neliniștea veche sau dezlegarea cea groaznică.

O, muză a mea, de-aș ști să descriu
Privelișteа aceasta: De m-aș fi pregătit mai demult
Grozăvia era atît de mare că sărisem hotarul
În care inima și mintea omenească mai pot să tresară.
Astfel se face că umblam ca în altă țară
După legi noi, fără să mă sperii de ce nu-i ca acasă
Și totuși în găsita cetate nu era tărîmul cellalt,
Iadul mișcător al lui Dante,
Ci doar încremenirea sinistră a unei lumi,
Liniștea după o treabă făcută.
Muza mea cumplită, Revoluția,
Se mai trezise încă odată din pașnica ei rostuire.
Vai, va trebui să încep povestirea,
Gura să se descleștească, creierul tar să se miște
Pasul meu să se-ndrepte spre locul acela
Și mișcarea va aduce în mine tremurul vieții
Temerea, groaza, măsurile ei omenești.

Eram într-o sală de marmură pală,
Cu grele brocarturi, cu stucării aurite
Și în ea, — cum să amin, — o grămadă înaltă,
Acoperită cu negru, o grămadă sinistră.
Atunci am văzut fulgerînd prin văzduh
Muza mea furibundă cu ochi de oțel,
Pletele negre zbătîndu-se, sprînceana ei albă sticlind
Cînd cu brațul a smuls ca pe-o spadă lințoliul
Și sub el, capete, capete, piramidă sinistră.
Vai mie, care mă-ndeletnicesc cu-aceste triste istorii
Eroii cosmarului meu în grămada de groază m-așteaptă
Stau în sfîrșit liniștiți, cursa nebună-i sfîrșită
Și masca unde viața s-a sfărîmat țără viagă
Moartea, în sfîrșit, a clintit-o.
Sărmane capete, nebune capete, biată grămadă
De trăsături torturate, de trăsături siluite,
Cum s-a schimbat fiecc linie-n parte.
Impietrindu-se astfel și-ntoarsă;
Fiecare s-a crispat să primească-un monoclu
Atît de perfect s-au strîmbat că de-abia mai știi ce erau
Biete comicsuri, biete cute, biete sprîncene
Meritau oare banii, puterea și-onorurile
Poftele dure care-și arată urmele moarte,
Meritau oare să trăiți orbi de patimi,
Să muriți astfel, rușinos, neomenește?
Zaceți aici, nimeni nu vă plînge,
Uitați, țără glorie, țără putere și aur;
Pe tot pămîntul oamenii dorm acum sau lucrează,
În zori mamele își spală copiii și-i trimit la școală;
E unul care să spună o vorbă despre voi?
V-au uitat toți, v-au uitat și mamele
Care pling în voi un copil mort de mult;
Uitați, uitați, ca un lucru neînțeles cu totul
Numai eu împinsă de un demon ciudat
Vă caut cu înfrigurare masca plezuită
Numai eu, și așta, ca să scot o morală ursuză
Pe care omul de bun simț o știe din instinct.

Sărmane capete, biete epave cu inscripții spălate de liniște
Iată aici ochii de căprioară înecați în dispreț și orgoliu
Colo o frunte care-ar fi fost nobilă poate
Dacă nu se-ntunda în lene viciosă și-n intrigi,
Dacă pe lacurile senine ale acestor ochi
N-ar pluti cadavrele putrede ale idealurilor înecate.
Iată alt cap, pe care și-acum îl mai temi
De unde vin trăsăturile-acestea?
Ce închiziție sumbră le-a plămădit mai întîi?
Chipul lui e eligia poftelor oarbe
Puterea, gloria, banii,
E-aproape frumoasă fața aceasta în cruzta ei forță,
Ca pe cîmpul de luptă zac pe ea, trădările, șantajul,
Șarlatania sinistră, demagogia popească;
Nimic n-a fost prea sfînt ca să nu fie călcat în picioare
Nici prietenia, nici onoarea civilă, nici dragostea,
Care-au murit sub pasul său de golem.
Mergînd mai departe, văzui, copia lui cea mai bună;
Ca ori ce imitator, a exagerat și acesta;
Primul e puternic, al doilea se preface doar
Primul e cinic, al doilea obraznic
Primul strivește o inimă ca pe-o insectă
sub degetele lui monstruoase și-o uită;
Al doilea trîntește demonstrativ o ușă, apoi la un calmant.
Primul e urîțenia însăși, al doilea numai prost-gustul.
Și amîndoi au fost odinioară niște copii frumoși,
Cu ochi dulci, cu trupuri de adonisi
Și mustrători acești copii eliberați de moarte
Mai apar șiroși în ochii căprii, în gura umflată de spaimă.
Ce e de spus? Nimic. Judecata e cruntă.
Neantul, desertăciunea — cumplite pedepse.
Nu îndrăznesc să-i plîng, spun doar:
Cumplite pedepse — fie feriți de ele cei pe care-i iubesc.

Iată aici o mască deșirată ca un ciorap
Blată slăbiciune omenească, adunată
În linii ferme, ca niște rufe spînzurînd pe sîrmă;
Masca aceasta nu se cimentase prea bine
Era departe de perfecțiunea mumiilor
Cam bălăbănea ca la carnaval,
Dar era de-ajuns ca să-și facă mendrele
Mica trădare, mica mistificare, mica lașitate.
Alături tatuat, naiv, e inconștientul;
Calomnia pentru el era un argument hazliu,
Aici leneșul, acoperit de o zeamă viscoasă,
Și-o groază de măști mai modeste pe care nici nu am timp
să le spun

Cum priveam înlemnită mulțimea de chipuri
Văzui deodată, eroul meu favorit,
dacă-i pot spune astfel.
Un cap tînăr, un Narcis roz și distins
Grăsuț, sănătos, cîrlionți, cîrlionți cad pe frunte;
Pe buza lui clocește vorba galantă,
Verbul exagerat și sonor,
Mulțumirea de sine lucește cu cit e ascunsă
Ca chelia discretă sub moațele-i crețe.
Vai, dar capul acesta, a căzut, neștiind pentru ce;
Prea crispată-i e buza-n jignire obtuză,
Privirea, bătută și ne-ncrezătoare
Cap vrednic de milă, ce cauți tu aici?
Nu bănuiai că moneda-hîrtie pe care-o aruncai era falsă?
Că nu fabrică bancnote cine nu are aur?
Vai, poate nu știai că atunci,
Cînd cîntecul tău șuia peste Mi
Pleznea deodată ca un arc necălit.
Numai urechea ta nu durea
Cînd lovindu-ți fruntea cu palma
Se făcea înăuntru un ecou țiuit;
Numai mina ta nu seca, aruncîndu-se-n gest către slavă.
Biet cap, sărman cap, aion și zărghit
Cine să te fi scăpat de-aici?
Glasul tău prețios și orăcăitor speria și maimuțele,
Desenul tău, rușinea și găinile care scurmă țărîna,
Parfumul tău îmbolnăvea ca o ciumă.
Cap nevinovat în prostie și-orgoliu,
Nu ți-a spus nimeni că hîrtiile tale sînt false,
Marfă de inflație, țără acoperire în aur?
Cap sec acum zaci aici, parfumat și jignit,
Cabotine!

Peste puterile mele, mă plimbam prin groaznica sală
Împinsă de spaimă, ametită de-o vagă duhoare,
Căutam o ieșire, dar sufletul meu chinuit de coșmar
Refuza să se lase convins și să fugă —
Mi-a fost dat să mai văd, punînd vîrf panoramei,
Pe cea mai monstruoasă, mai împotriva naturii
Masca perfectă, sinistra meduză.
Nici un copil nu apare sub ea, nici un semn,
Așa s-a născut, viața sau moartea n-au prins-o,
Pentru că nimic nu poate mișca ochiul acesta sticlos
Ca un chiag de egoism și dispreț țără margini;
Oamenii s-au născut ca să-l plictisească pe el
Să-i strice lui jocul, cu specuricii și aur
Globul e o sală de biliard
Care trebuie golită cu tunul
De comunism, de sentimente, de oameni.
Ce monștri imperechiați te-au ivit, urîciune,
Cel mai pur filozof n-ar putea să te vadă cu liniște,
Multe veacuri vor trece, vai, multe veacuri,
Pînă ce omenirea va smulge urmele tale,
Meduză războinică, ultimul monstru al lumii.

E-o ușurare macabră, aproape, să vezi
Măști mai modeste, mai umane aș zice;
O prostie neașteptată înflorind pe o jeg[illegible]ță de doct
O mîrșăvie meschină, un scop mărunt și ridicol
Unde se vădea un elan sever și lansat.
Biete măști omenești, carnaval sinistru,
Cu muza aceasta teribilă jucați voi baba-oarba?
V-au înșelat trebile ei de gospodină și mamă?
Ați uitat de Robespierre, de cumătra din Grève?
Puritatea de foc a lui Octombrie Roșu?
Cum să rezistați voi, colonie impură
Armoniei care se cristalizează sub semnul zeiței depline.
Dacă v-aș putea lăsa cel puțin, movilite,
Pe dalele muzeului acesta cumplit,
Să respir aer curat, să mă-ntorc la oamenii mei,
Treaba urîtă s-a făcut, vatra e curățată;
Mi-e dor de dragoste, de firesc, de simplitate,
Doresc fețele satului meu, ale amicilor mei.
Dar vai, încă un cap mă atrage în ciuda-mi;
Un cap singular, care și-a păstrat un apendic
Un gît flexibil ca o liană viscoasă,
Ce exercițiu l-a creat astfel, ce nevoie l-a silit așa?
Fără voie îi iau capul în mîini,
Cum îi cunosc astfel
N-are trăsături proprii, și le schimbă mereu,
Mai degrabă are o față rotundă și un nas mititel
Dar se lungește dacă trebuie, după model,
Ca o figură de ceară se înmoaie și curge la soare.
Vai, cum îl privesc, e-o filozofie întreagă aici,
Cînd deodată simt gîtul lui mlădios încălzindu-se, mișcînd
între degete;
Deodată se-ntoarce spre mine, și eu îl urmăresc fascinată
Liniile lui se înmoaie cu un ultim efort, se schimbă rapid
Și iată, ca într-o oglindă murdară
Diformată, slujită, mă contemplu deodată;
Cu un răcnet, scap din mîini masca mobilă
Asupra căreia moartea însăși n-are putere,
Îngrozită, caut să fug, cînd pe gleznă
Ca o viperă-mi lunecă capul urît.
Abia atunci sufletul meu obsedat se-ndură în sfîrșit
Și de scîrbă și groază, căzui la pămînt leșinată.

III.

O muză a mea, materna și necruțătoarea mea muză,
Am împlinit o treabă copleșitoare pentru-o femeie.
Dovadă-mi sînt vaietele, capul meu deztrunzit
Chipul meu pustiit în cetatea sinistră.
Du-mă acum pe cîmpiile tale, pe superbele tale întinderi,
Fă ca în mintea mea să cadă uitarea
Peste imaginea cruntă, peste bocetul și șuvițele-mi smulse,
Dacă obsesia mea îi-a cerut lămurirea cumplită,
Dacă moartea doar, dezlega măștile acelea,
Acum le cunosc, acoperă panopticu-acesta
Lasă filtrat numai, ca un radiu, din cumplita-ncercare
Numai înțelepciunea, bucuria de a trăi omenește
și încrederea în faptele tale.
O sete nebună mă arde, de spații geografice,
De un colind nesfîrșit pe drumuri cu soare
Să ating din nou cu palme de orb zidul Kremlinului.
Să-mi botez din nou trupul sfîrșit în apele Gollului Finic
Acolo unde Leningradul îi-a apărat măreția;
Undeva să bată un tun miezul zilei
Ca un ecou fericit al Aurorei vestite;
Să-mi culc obrazul european pe sînul fierbinte al Chinei,
Să sărut rănile tale în Spania tristă
Să colind, să colind, pe urmele tale în lume,
Muză a mea, frumoasă, cumplită mea muză.
Dacă soarta mea pe lume e să mă bat cu urîtul,
Destul acum, acoperă muzeul din Grève. Să cîntăm măreția!
Cine poate, s-o danseze, cine știe, s-o-nflorească!
Noi poeții acestei părți de lume
Sîntem mai lucizi cu o revoluție. S-o cîntăm!
Nimeni nu știe ce știm noi, nimeni nu cunoaște acești fii ai tăi,
Viața adîncului tău, mare deplină, leagănul nostru,
Fecundă mamă a unei lumi rotunde.
O, muză superbă demnă de Homer și de Shakespeare.
Stăpîna veacurilor viitoare de poeți, zeiță,
Lasă-mă să colind pe urmele tale
Prin orașele industriale, prin fagurii lor,
Să recunosc pe meridianele lumii, ca pe flori înrudite,
Aerul albastru al peisajului meu natal,
În care treamătă pădurile veșnice și turlele sondelor,
Cu cerul intens pe care săgetează lăstunul
Și lunecă ireal de lin avioane ca razele lunii.
Lasă-mă în case simple, printre fețe candide
Să descult copii, să salt călcîile lor în palmă
ca pe monede de-argint.
Să le aduc parfumul patriei mele.
Fețele tovarășilor mei care alungă coșmarul
Înțelepciunea de veacuri a poporului meu.
O, aspir să iau forma tuturor obiectelor pe care le cînt.
Dar cum să iau forma ta?
Să mă usuc de secetа cîmpiilor tale în Gobi,
Să mă-nviorez cu fluviile, cu Volga, cu Dunărea
Să bocesc acolo unde tu cazi,
Să rid cînd îți iei iarăși zborul,
Să colind, să colind, pînă cînd trupul meu năruit, se va
măcina în vînt.
O, sfărîmă-mi trupul, lasă-mi doar vocea,
Ca o notă pierdută în vînt, în urma zborului tău —
Fă sufletul meu să scînteie ca un foc de vestală
Sub fulgerul ochilor tăi,
Sub arcul de spadă al sprîncenelor tale ciudate
Zeiță pașnică, zeiță teribilă.

Vechii militanți bolșevici printre muncitorii Capitalei

...Dușmanul ne ataca din toate părțile. De 16 ori am contraatacat la Uralsk cu batalionul internațional, cu brigada de cavalerie. Alături de ruși și de fii ai popoarelor Rusiei, luptau și romîni și slovaci. Au luptat eroic, au căzut mulți. Poate printre ei erau părinți sau bunici ai unora dintre dvs...

Vorbește Aleksei Vasilievici Lapin, vechi membru al P.C.U.S., fost comisar al unei brigăzi de cavalerie. La uzinele „23 August" fruntașii întreprinderii, sosiți la întîlnirea cu participanții la Revoluția din Octombrie, urmăresc cu cea mai mare atenție relatările aceluia care a luptat sub comanda lui Frunze și Ceapaev. În memorie învie zilele legendarei epopei, iar în inimi sporește mîndria pentru eroismul manifestat și de luptătorii romîni pe fronturile revoluției...

Întîlnirea de la Uzinele 23 August prilejuiește o caldă manifestare de prietenie romîno-sovietică. Cuvîntul lui A. F. Gorkin, conducătorul delegației, care a salutat călduros pe cei prezenți, cuvîntul lui A. V. Lapin, al lui C. Putinică, directorul uzinelor, al lui Emilian Florea, secretarul comitetului de partid, ca și al muncitorilor fruntași Ion Nisipăreanu și Ilie Gheorghe este întrerupt de nenumărate ori de ovațiile celor prezenți în sală. În încheiere se înalță spontan acordurile „Internaționalei".

Întîlnirea a fost precedată de o vizită în uzină — în secțiile mecanică grea și ușoară, motoare, vagoane, forjă. Oaspeții se întrețin cu muncitorii Dragomirescu Vasile și Gheorghel Iuliu, cu ajustoarea Marin Elena și cu alții. În dorința lor de a cunoaște cît mai multe despre activitatea acestui harnic colectiv, oaspeții se interesează de tehnologia producției, de pregătirea cadrelor, de materiile prime ca și de produsele uzinei: locomotive de mină, linii de ciment, cisterne ș.a. care ajung în R.D.G. sau R. P. Chineză, în R. P. D. Coreeană, în Vietnam, Indonezia și alte țări.

Un grup de membri ai delegației de vechi militanți ai P.C.U.S., în frunte cu I. N. Smirnov, au vizitat Complexul C.F.R. „Grivița Roșie". Aici oaspeții au cinstit memoria luptătorilor ceferiști depunînd o coroană la placa comemorativă din incinta întreprinderii. După vizitarea principalelor secții și a sectorului social, printre altele și a sanatoriului de noapte al complexului, a avut loc o emoționantă întîlnire între membrii delegației și sute de muncitori ceferiști.

Prezența reprezentanților gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice a fost salutată cu puternice și îndelungate ovații.

În numele muncitorilor, tov. V. Borș, secretarul comitetului de partid al complexului, a salutat pe membrii delegației. A luat apoi cuvîntul I. N. Smirnov, participant la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și la războiul civil, și M. M. Nozdrin, participant la revoluția din 1905, la revoluția din februarie 1917 și la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Seara membrii delegației au asistat la un spectacol prezentat de Ansamblul de cîntece și dansuri al Sfatului popular al Capitalei.

AL. PLAIEȘU

SPORT

Mîine la fotbal ROMÎNIA-GRECIA

Oaspeții noștri înaintea meciului

În carnetul cu notițe din timpul călătoriei mele la Atena am regăsit acele însemnări care se refereau la fotbaliștii greci. Despre jocul acestora mi-am notat următoarele: înaintașii au viteză și condiție fizică excelentă; apărarea — un adevărat zid. Caracteristică generală — toți luptă pentru fiecare minge. Încă de pe atunci, la începutul lunii octombrie, echipa națională a Greciei făcea pregătiri intense pentru jocul pe care mîine mulți îl vor vedea sau îl vor asculta (după cum au bilet de intrare, televizor sau aparat de radio.)

I-am revăzut pe mulți dintre acei care au jucat împotriva echipei secunde a Franței și pe care au învins-o cu 2—1: pe Holevas, pe masivul Anghelopoulos, pe Panakis, pe rutinatul Rosidis (fundaș dreapta), pe combativul centru atacant Nestoridis etc. De Linoxilakis am auzit numai. Atunci era bolnav. Acum, restabilit, va căuta să nu dezamăgească opinia sportivă a Greciei al cărei favorit este. Bineînțeles că nu vrea să se dezmintă nici în fața bucureștenilor.

Pentru cîteva zile, cît stau în Capitală, sediul fotbaliștilor greci este la hotelul „Ambasador". Ieri nu s-a anunțat în presă acest lucru. Dar ce-are a face? Asemenea „necunoscute" sînt ușor de rezolvat cînd ești pasionat de fotbal și mai ales de autografe.

M-am convins încăodată de perspicacitatea pasionaților de fotbal. La hotel și chiar la aeroport i-am întîlnit pe vînătorii de impresii și autografe stînd de vorbă cu sportivii greci. Îi „dibuiseră"! Discuții amicale, zîmbete și toată suita manifestărilor de simpatie și prietenie. În primul rînd, firește, curiozitatea se referea la formație. Cine va juca duminică? Cele cîteva antrenamente pe gazonul de pe stadionul „23 August" sînt absolut necesare, pentru că, se știe, la Atena terenurile sînt negazonate. Trecînd în revistă lotul prezent la București (din care lipsește extrema dreaptă Ifandis), antrenorul Martini a făcut joi seara la aeroport o remarcă specială despre tînărul Loukanidis, un jucător foarte talentat și foarte tînăr (are 19 ani).

Parte din jucătorii greci au mai fost la noi. Această simt o deosebită plăcere să arate celorlalți „cunoștințele" lor despre București. Conducătorului lotului de sportivi — dl. Andrianopoulos — îi este greu să recunoască locurile pe care le cunoscuse bine cu ani și ani în urmă. Este și explicabil. Bucureștiul, după cum recunoaște și dl. Andrianopoulos, „s-a schimbat mult, este acum mai frumos".

Pretutindeni sportivii greci sînt întîmpinați cu bucurie, leagă cunoștințe și amiciții noi.

Ieri dimineață, fotbaliștii greci s-au repauzat. După-amiază au făcut antrenament. Desigur că, în principal, s-a urmărit felul cum jucătorii se acomodează cu gazonul. Pentru Theodoridis și Ionakitsis a fost mai ușor: oricînd s-ar spune, dar pe iarbă poți plonja mai bine. Nici pentru fundași n-a fost prea complicat. Anghelopoulos are — și pe gazon — o bună stabilitate, ca și Rosidis și Linoxilakis. Pentru înaintași parcă a fost mai dificil. Jocul lor se bazează mult pe viteză, pe acțiuni prin surprindere. Așeară, după antrenament, antrenorul Martini ne-a dat următoarea formație: Theodoridis—Rosidis, Anghelopoulos—Theofanis, Linoxilakis, Kotridis—Polyhroniu, Nestoridis, Stamatiadis, Papazoglou, Panakis.

Fotbaliștii greci speră ca duminică „adaptarea" cu gazonul să fie bună și jocul de asemenea. Cît privește cîștigătorul meciului, acesta — ca să folosim cuvintele lui Rosidis — „să fie cel mai bun".

I. DUMITRIU

Spectacolele de azi

Concert simfonic — (orele 20) — sala Ateneului R. P. Romîne; Concert lecție — (orele 17) — sala Dalles.

TELEVIZIUNE: orele 19,00 — Cronica actualității; Din istoria înregistrării și conservării sunetului (partea II-a); Transmisia de la Teatrul Municipal a spectacolului „Uraganul" de B. Belotercovski; Discuții cu regizorii Moni Ghelerter, Ion Oltoanu și Gh. Jora.

CINEMATOGRAFE: **Prologul** — Patria; **Don Quijote** — Republica; **Poetul** — Magheru, Elena Pavel; **Căile dragostei** — V. Alecsandri, București, Înfrățirea între popoare; **Crucișătorul Potemkin** — I. C. Frimu, **Luminile verzi** — G. Coșbuc; **Aleksandr Nevski** — Lumina; **Poznașii din Bärenburg** — Central, Alex Popov, **Libertății**; **Detașamentul lui Vaska Trubaciov** — Flacăra N. Bălcescu; **O mică întîmplare** — Victoria, Alex. Sahia, Miorița, M. Eminescu; **O întîmplare la Benderath** — Doina; **În calea trăznetului** — Maxim Gorki, 1 Mai; **În Oceanul Pacific** — Timpuri Noi; **Till Buhoglindă** — Tineretului; **Mikolka cel viteaz** — Gh. Doja, Moșilor; **Păianjenul de aur** — Grivița, Arta; **Primăvara pe strada Zarecinaia** — Vasile Roaită, Munca. **Aspecte de la Festivalul tineretului de la Moscova** — Cultural; **Trenul merge spre răsărit** — Unirea; **Aleko** — Alianța; **Vreau să cînt** — 23 August. **Călătorie misterioasă** — Const. David. **Un picnet în munți** — Donca Simo **Fiii munților** — Ilie Pintilie, **Inima cîntă** — Volga; **Călătorie în tinerețe** — Olga Bancic, **Căpitanul și eroul său** — Aurel Vlaicu; **Misterul din vechea mină** — Boleslaw Bierut.

CUM VA FI VREMEA?

Pentru următoarele trei zile în țară: vremea se menține în general caldă, dar se va înnoura treptat din vestul spre estul țării și vor cădea ploi temporare. Temperatura în ușoară scădere începînd din vestul țării. Minimele vor oscila între 2 și 10 grade și numai local, în podișul Transilvaniei, vor coborî în jurul lui 0 grade.

PENTRU OMUL SIMPLU

Totul a pornit de la un articol din revista americană „Look" și de la mina amărită a prietenului meu moscovit.

— Am neplăceri cu acoperișul, îmi spunea el. Au început lucrări de întărire. Dar, în orice caz, peste cîteva luni ne mutăm într-o clădire nouă...

Iar ziaristul de la „Look", un oarecare Stevens, scria într-un articol despre faptul că „la televizoare oamenii sovietici pot doar să viseze".

Prietenul meu, desenator tehnic la „Krasnii proletarii", locuiește într-o clădire nu prea nouă, de vreo patru etaje, ridicată prin anii 1920-30 și locuită de familii de muncitori și tehnicieni. Pe acoperișul de tablă, construit după socotelile vremii acelcia, se înalță azi vreo treizeci de antene de televiziune. De aici — „neplăcerile"...

Capitala sovietică îți face azi, într-adevăr, impresia unei imense păduri de antene de televiziune. Binecunoscutele T-uri crescute pe case au creat Moscovei un decor impresionant. Sute de orașe au căpătat în ultimii ani înfățișarea unor asemenea păduri moderne. La Leningrad arhitecții și inginerii sînt în prezent preocupați de crearea unei antene unice pe fiecare casă pentru a nu strica frumusețea somptuoasă a magnificelor palate de pe malurile Nevei.

Că viața omului sovietic devine pe an ce trece mai bună e din ce în ce mai greu de tăgăduit chiar pentru campionii măsluirii adevărului din presa americană. Și atunci ei recurg la sugestii „particulare" — cum e afirmația cu televizoarele.

Pentru vizitatorii din ultimii ani ai Uniunii Sovietice mărturia cea mai elocventă a grijii covîrșitoare a partidului comunist și statului sovietic pentru viața omului simplu este ritmul într-adevăr formidabil al construcțiilor.

...De aici, de pe dealurile Vrăbiilor au privit cîndva, în miezul veacului trecut, tinerii revoluționari democrați Herzen și Ogarev Moscova celor o mie de turle și a sutelor de mii de cocioabe de lemn scăldată în fumegarea tomnatecă a unui asfințit trist ca un rug de vreascuri.

Am trecut pe-aici întîia oară în primăvara lui 1951. Venind dinspre aeroportul Vnukovo către oraș am zărit deodată, la o cotitură a șoselei, cîteva macarale și un zid roșu.

— Aici se înalță noua universitate! m-a lămurit însoțitorul.

Cîteva luni mai tîrziu, spre sfîrșitul lui august, m-am înapoiat la Moscova, de data asta pentru un timp care s-a prelungit trei ani. Macaralele se înmulțiseră, cățărate însă acum pe grumazul unui uriaș schelet metalic care contura proporțiile mărețe ale viitoarei clădiri. Trei ani am fost martorul construcției, într-un ritm neatins, a marii universități. Cînd m-am întors în țară universitatea era terminată.

Anul trecut, prin iunie, m-am oprit din nou, în trecere, la Moscova pentru cîteva zile. În jurul universității, pe Colinele Lenin, se înălțaseră cîteva clădiri noi de locuit.

Anul acesta, în aprilie, am avut din nou prilejul să rămîn cîteva zile în capitala sovietică. Senzația pe care am resimțit-o, venind din spre aeroportul Vnukovo către centru, a fost pur și simplu că m-am rătăcit într-un oraș nou. Șoseaua nu mai urma ruta binecunoscută, ci ocolea printre șiruri de splendide clădiri. Pe dealurile Lenin, de la un an la altul, a răsărit un oraș de o mare frumusețe, cu magazine, școli, cinematografe, stadion, Palat al sporturilor, un oraș în care locuiesc *aproape o jumătate de milion de oameni*. Cineva îmi spunea că pînă la anul pe dealurile Lenin vor locui un milion de moscoviți.

Ritmul în care se construiește în orașele sovietice impresionează nu pur și simplu ca un record sportiv (deși faptul că zilnic se dau, la Moscova, în folosință 200 de apartamente e și un record, deloc de lepădat), ci ca o mărturie excepțional de elocventă a unei griji profunde pentru viața omului simplu, pe care numai și numai socialismul o poate asigura. Cunoscuta ziaristă americană și activistă pe tărîm obștesc Eleanor Roosevelt, soția lui Franklin. D. Roosevelt, care a vizitat recent Uniunea Sovietică, a scris într-unul din articolele sale, în care înșira aprecieri nu prea binevoitoare asupra modului de viață sovietic, că „un lucru nu poate fi tăgăduit decît de cei care și-au pierdut orice grăunte de bun simț: faptul că nicăieri în lume nu se construiește pentru omul de rînd atît de mult și de repede ca în Rusia Sovietică". În ciuda marilor distrugeri de locuințe pricinuite de ultimul război mondial, distrugeri pe care, în asemenea proporții, nu le-a cunoscut nici un stat din lume, fondul de locuințe era în 1956 de 3,7 ori mai mare decît în 1913. Iar Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a pus în fața poporului sarcina gigantică de a lichida în 10-12 ani pe deplin criza de locuințe.

Firește că o astfel de sarcină nu s-ar pune dacă toți oamenii sovietici ar locui în condiții ideale. Asemenea condiții nu există încă, dar esențialul e că partidul și statul sovietic privesc în față situația și o rezolvă nu prin promisiuni ci prin măsuri radicale, prin mobilizarea unor mijloace imense. Aceasta e însăși firea orînduirii sovietice.

Cît de jalnică și ridicolă e postura în care se plasează acei grăbiți voiajori literari occidentali care, după o sumară traversare a relațiilor sovietice, exclamă cu un deget apăsat „filozofic" pe frunte: „Oamenii sovietici nu locuiesc toți în palate. Mai este încă lipsă de locuințe". Uită acești domni sau, mai curînd, vor să facă pe alții să uite că tendința constantă a țărilor de unde vin este înrăutățirea continuă a condițiilor de locuit ale celor ce muncesc, că milioane de muncitori, în Harlem sau în West-End, locuiesc în case dărăpănate sau în mari hanuri insalubre de raport, ca pe vremea lui Dickens și a cartierelor descrise de el.

Cine dintre cei care au vizitat țările occidentale nu știe că la Roma sau la Londra, în spatele vilelor somptuoase ale milionarilor, se înghesuie cocioabele înecate în băltoace ale sărăcimii, ca într-un infern dantesc al mizeriei? Ca să nu mai amintim de Moscova dinainte de Revoluție — unde, alături de palatul în stil maur al fabricantului Morozov, se afla azilul de noapte, acel groaznic crîmpei de mizerie umană evocat de pana măiastră a lui Gorki.

Cu toate aceste condiții inumane de locuit, chiria împreună cu încălzitul reprezintă în țările capitaliste circa 25-30% din salariu (în vreme ce în bugetul unei familii sovietice nu depășește 4-5%).

Dar oare numai condițiile de locuit erau în Rusia dinainte de Revoluție de acest soi? Hrana muncitorimii și țărănimii ruse, chiar și în anii cînd nu bîntuia celebra foamete de tristă amintire — anii aceia erau destul de rari — nu răspundea nici celor mai elementare cerințe fiziologico-sanitare. Doctorul I. M. Șapoșnikov, care a cercetat înainte de Revoluție bugetele textiliștilor din Bogorodsk, scria: „Găsim nu puține familii în care nu se cumpără deloc carne sau se cumpără numai de paște și, cu toate astea, anul se termină cu datorii la prăvălie".

De ce îngrijire sanitară, de ce preocupări culturale mai putea fi oare vorba într-o țară în care majoritatea populației nu știa să scrie și să citească și în care, în 1913, exista un singur medic la zece mii de locuitori?

Revoluția proletară din Octombrie 1917 a zguduit din temelii nu numai rînduielile social-politice, ce păreau a fi statornicite de veacuri și pentru veacuri. Ea a răsturnat și vechiul mit despre predestinarea truditorului de a trăi în mizerie punînd la loc de frunte o nouă concepție asupra omului simplu, așezîndu-l, de fapt, în centrul atenției și preocupărilor partidului, statului.

Insulă în oceanul lumii capitaliste, asaltată de valurile furioase ale imperialismului, Uniunea Sovietică, primul stat din istorie al muncitorilor și țăranilor, trebuia înainte de orice să existe, să se întărească și să triumfe. Soarta omului simplu era strîns legată de soarta acestui stat *al lui*. Viitoarea lui fericire nu putea fi de conceput decît într-o țară înaintată, puternică — îndemn și exemplu pentru toți asupriții din întreaga lume. Temelia bunei stări a celor ce muncesc putea fi numai o mare forță industrială modernă.

După Revoluție nivelul de trai al muncitorilor și țăranilor din U.R.S.S. s-a ridicat an de an. Dar el ar fi putut fi, firește, cu mult mai înalt dacă poporul sovietic n-ar fi avut de recuperat rapid, prin eforturi grandioase, rămînerea în urmă seculară a țării sale. În 40 de ani poporul sovietic a ridicat producția mijloacelor de producție de 74 de ori. Uniunea Sovietică a devenit prima țară din Europa și a doua din lume în ce privește producția industrială.

Au fost ani grei, ani trudnici, ani eroici! Pe temelia lor s-a înălțat traiul de azi al omului sovietic.

Oamenii sovietici au azi un trai îndestulat și, mai ales, într-o continuă și rapidă îmbunătățire. Chiar și cei mai înrăiți vrăjmași ai socialismului nu cutează să ducă minciuna pînă la a nega saltul uriaș înfăptuit de la starea materială și culturală a omului muncitor dinainte de Revoluție la situația lui de astăzi.

Și azi poporul sovietic face încă destule jertfe pentru a spori necontenit puterea și bogăția patriei sale, pentru a ajuta celelalte țări socia-

VICTOR BIRLĂDEANU

(Continuare în pag. IV-a col. 1-2)

Un document...

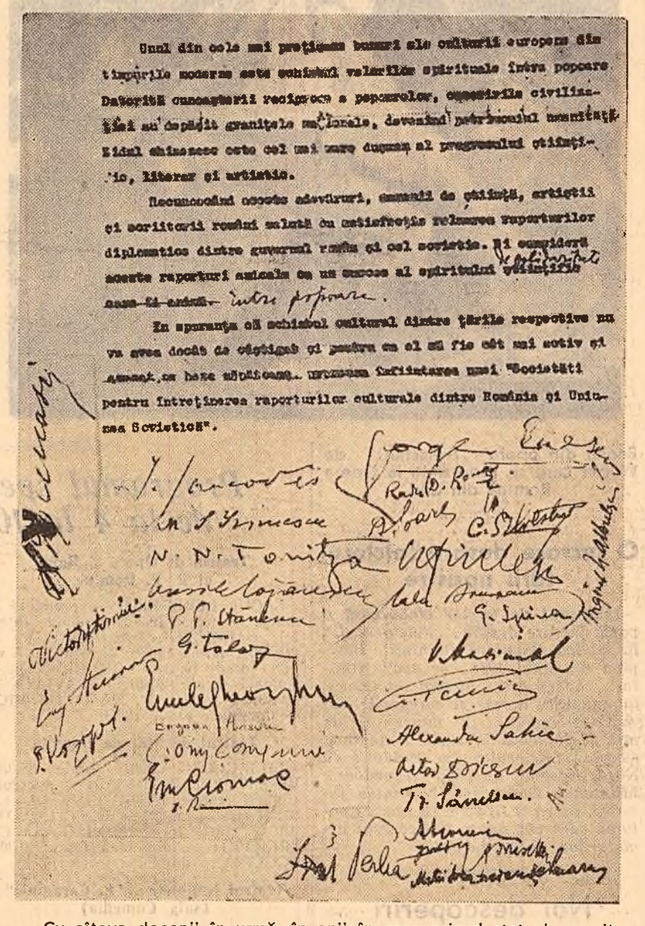

Unul din cele mai prețioase bunuri ale culturii europene din timpurile moderne este conștiința valorilor spirituale între popoare. Datorită cunoașterii reciproce a popoarelor, capodoperele civilizației au depășit granițele naționale, devenind patrimoniul omenirii. Vidul chinuitor este cel mai mare dușman al progresului științific, literar și artistic.

Recunoscînd aceste adevăruri, oamenii de știință, artiștii și scriitorii români salută cu satisfacție relansarea raporturilor diplomatice dintre guvernul român și cel sovietic. Își exprimă dorința ca aceste raporturi amicale să fie un imbold al spiritului științific dintre popoare.

În speranța că schimbul cultural dintre țările respective nu va avea decît de cîștigat și pentru ca el să fie cît mai activ și rodnic, ne luăm sîmbătă... înființarea unei "Societăți pentru întreținerea raporturilor culturale dintre România și Uniunea Sovietică".

Cu cîteva decenii în urmă, în anii în care primul stat al muncitorilor și țăranilor, Uniunea Sovietică, construia cu succes socialismul, propaganda reacționară de pretutindeni desfășura o vastă campanie de minciuni și calomnii la adresa statului sovietic. Demascînd clevetirile veninoase ale reacțiunii din țara noastră, răspîndind adevărul înșeliților despre U.R.S.S., arătînd că politica antisovietică a guvernelor burghezo-moșierești este profund potrivnică intereselor noastre naționale, comuniștii din Romînia, aflați în adîncă ilegalitate, chemau neobosit masele largi ale poporului nostru la luptă pentru înfăptuirea unei politici de prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică.

Sămînța adevărului aruncată de comuniști a rodit adînc în mase. Crearea, în 1934, a Asociației „Amicii U.R.S.S.", la care au aderat numeroși cetățeni aparținînd celor mai diferite categorii sociale, este o ilustrare grăitoare a sentimentelor de prietenie ale poporului nostru față de Uniunea Sovietică, de poporul ei. Interzicerea Asociației „Amicii U.R.S.S." de către autoritățile burghezo-moșierești, întețirea prigoanei antidemocratice n-au putut înăbuși aceste sentimente.

În 1935, din inițiativa unor reprezentanți de vază ai culturii, a luat ființă „Societatea pentru întreținerea raporturilor culturale dintre Romînia și Uniunea Sovietică", al cărei act constitutiv îl publicăm în facsimilul alăturat. În josul textului pot fi văzute semnăturile a numeroși intelectuali de frunte ca George Enescu, Traian Săvulescu, Alexandru Sahia, A. Rosetti, C. Silvestri, Matei Socor, N. N. Tonitza, V. Maximilian, I. Iancovescu, Tony Bulandra și alții.

La 7 Noiembrie

Un program de radio comun în 10 țări socialiste

MOSCOVA 1 (Agerpres). — Posturile de radio din 10 țări socialiste vor organiza la 7 Noiembrie un program muzical comun pentru a sărbători cea de-a 40-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Programul muzical va fi radiodifuzat în același timp de către posturile de radio din capitalele Uniunii Sovietice, R.P. Chineze, R.P. Albania, R.P. Bulgaria, R. Cehoslovace, R. D. Germane, R.P.F. Iugoslavia, R.P. Polone, R.P. Romîne, R.P. Ungare.

Decernarea premiilor la concursul „Să cunoaștem literatura popoarelor sovietice"

În cadrul manifestărilor organizate în cinstea Marelui Octombrie, duminică, 3 noiembrie a. c., orele 11, va avea loc la Casa prieteniei romîno-sovietice decernarea premiilor cîștigătorilor Concursului literar-ghicitoare: „Să cunoaștem literatura popoarelor sovietice" organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Ca premii se vor distribui: un televizor, aparate de radio, biciclete, truse de stilouri etc. De asemenea, se acordă trei premii speciale constînd din cîte o călătorie la Moscova.

ION VINTILĂ

Marea dorință

Dorința vînturilor și-a furtunii
ar fi să smulgă din pămînt gorunii.
Dar nici gorunii fruntea nu și-o-nclină
și strîng puteri în trunchi și-n rădăcină.

Și piatra s-ar dori un pisc stingher
care să-și mine vulturii spre cer,
de n-ar fi apa să-i preschimbe chipul
ca să-i sporească riului nisipul.

Dorința munților, de-ar fi, i-aceasta:
să spargă înălțimile cu creasta.
Dar și-nălțimea-i meșteră-n iscoadă,
căci își trimite ploile să-i roadă.

De-ar fi să dau temei dorinței mele
ar trebui să-mi tai cărări spre stele!
Dar stelele-mi răstoarnă-n cale zarea.
N-ar străluci, de n-ar fi depărtarea!

O, nu știu ele ce furtuni ne-nstrună
și ce goruni ne reazimă-n furtună,
ce volburi de ape îi prăvale
și sfarmă munții de ne-or sta în cale!

Că tot ce se înfruntă și se-mbină
Măriei Sale Omului se-nchină!
Sînt numai ochi și să nu vadă ele
că omul liber făurește stele?

că steaua care scapără-n lumină
și dă tircoale globului de tină
e fructul unui gînd și-i-utila treaptă
spre stelele, ce vor, nu vor, ne-așteaptă!

Expoziția de grafică sovietică

Grafica este genul de artă plastică cel mai viu, mai elastic și mai operativ. Ea s-a definit ca artă în strînsă legătură cu pulsația cotidianului, a vieții contemporane. Operele modeste ale acestei arte, prin veridicitatea și tipicitatea cu care au oglindit o epocă, au întrecut adesea alte genuri consacrate ca pictura și sculptura.

Poate că niciodată aceste calități admirabile ale unei arte nu s-au manifestat în toată plinătatea lor ca în grafica sovietică. Grafica sovietică nu numai că se situează pe linia înaltă artistică marcată de gravurile lui Goya, satira necruțătoare a lui Daumier, scenele pe teme industriale ale lui Brangwyn sau grafica militantă a lui Käte Kolwitz, dar reprezintă o etapă calitativ nouă, în condiții istorico-sociale noi, a acestei arte.

Grafica sovietică, cu conținutul ei nou, marchează o apropiere mai viguroasă și mai pronunțată a acestei arte de realitate, urmînd pas cu pas desfășurarea vieții societății sovietice, oglindind în imagini artistice de o mare plasticitate și forță de convingere faptele eroice de muncă ale oamenilor sovietici, fixînd pentru posteritate vitejia acestor oameni în revoluție și în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. În diferite epoci, graficienii sovietici s-au manifestat cu strălucire în opere care alcătuiesc un adevărat fond de aur al artei sovietice. Așa sînt desenele cu subiecte din revoluție ale lui Vasiliev, seriile lui N. Kuprianov și Ilia Sokolov din epoca industrializării socialiste, grafica satirică a Kukrîniksî-lor, ciclurile de desene de pe front ale lui N. Jukov și D. Șmarinov, seriile lui S. Boim, A. Laptev, I. Petrov, Vereiski, ciclurile înfățișînd partizani ale lui V. Vlasov, ciclurile de după război pe tema muncii în societatea socialistă ale lui N. Ponamarev, V. Țigal, A. Laptev, V. Goriaev etc. În lucrările tuturor acestor artiști distingem profunde preocupări sociale, vioiciunea în investigarea realității și remarcabila capacitate de a crea lucrări tematice.

Deși de proporții mai reduse, actuala expoziție de grafică sovietică deschisă în sălile Muzeului de Artă din Piața Republicii este elocventă pentru spiritul și calitățile graficei sovietice militante.

Cele cîteva schițe de V. Vasiliev ce-l înfățișează pe Lenin sînt nu numai măiestrite imagini ale chipului marelui conducător al proletariatului, ci și evocări autentice ale pulsației Revoluției din Octombrie. Din notația simplă și spontană, din mișcarea personajelor din jurul lui Lenin, transpare încordarea acelor momente istorice.

Planșele lui Vereiski dau o imagine despre posibilitățile acestui artist și despre nivelul portretisticei grafice sovietice. Portretele lui Vereiski, autorul unui celebru ciclu în care a fixat trăsăturile spirituale ale oamenilor sovietici, se disting prin realismul desenului și prin forța cu care reliefează viața lăuntrică, bogăția sufletească a eroilor săi. Portretul gravorului Favorski, cel al Kukrîniksî-lor sînt imagini captivante prin forța lor de convingere.

În seria de litografii din expoziție înfățișînd aspecte citadine din Moscova sau colțuri din Țara Sovietică, se remarcă „Mausoleul lui Lenin" de Zavaidov și „Canalul Griboedov" de S. M. Steinberg.

Actuala expoziție de grafică sovietică aduce cîteva mărturii edificatoare despre realizările artiștilor sovietici în această militantă și operativă artă.

M. COSMA

Pe drumul lui Octombrie

— Din lupta poporului romîn pentru o viață liberă, socialistă —

Aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie este sărbătoarea întregii omeniri muncitoare, a tuturor popoarelor. Cu atît mai însemnată este ea pentru poporul nostru care, pășind pe calea lui Octombrie, a înfăptuit propria sa revoluție victorioasă, și-a luat soarta în mîinile sale, realizîndu-și năzuințele seculare de libertate, independență națională și dobîndind astfel posibilitatea făuririi unui trai mai bun.

MARI LUPTE REVOLUȚIONARE ÎN ROMÎNIA ANILOR 1917—1920

Romînia a intrat în secolul al XX-lea și a rămas apoi timp de decenii o țară agrară înapoiată, cu puternice rămășițe feudale, în care muncitorii și țăranii duceau un trai de mizerie, trudeau din greu pentru huzurul capitaliștilor și moșierilor, al imperialiștilor străini stăpîni pe bogățiile țării. Înăbușirea în sînge a răscoalelor țărănești pentru pămînt le acum o jumătate de veac a dovedit limpede că burghezia devenise o clasă profund reacționară, nu a capabilă și nu voia să rezolve oblemele ridicate de necesitățile zvoltării societății românești. Misanea istorică de a duce Romînia calea progresului revenea proletiatului în dezvoltare. Încă de la sfîrșitul secolului al XIX-lea muncrimea din țara noastră se afirme ca forța cea mai înaintată a porului, ridicînd steagul luptei pru democrație și socialism. Conductorii partidului social-democrat di Romînia erau însă dominați înnare majoritate de concepții opuniste. Pătrunși de neîncredei în capacitatea clasei muncite de a conduce lupta revoluțară a poporului muncitor și în positatea alianței proletariatului cu înimea, ei propovăduiau ideea că Romînia nu poate avea loc revoa socialistă pînă cînd aceasta a învinge în țările occidentale, pîndeau iluzii cu privire la demția burgheză și la posibilitatea bunătățirii situației clasei munitre prin mici reforme acordate burghezie. Din rîndurile muncmii și ale conducătorilor legați ea, se ridicau însă elemente înțite de spirit revoluționar, care se opuneau acestor poziții oportuniste, dar nu aveau încă destulă claritate ideologică.

Primul război mondial, care, după cum a arătat Lenin, a avut din ambele părți un caracter imperialist — fiind dus de grupurile de puteri imperialiste pentru a hotărî, prin forța armelor, care din ele va domina și va jefui mai multe popoare — a provocat mari suferințe poporului nostru. O zecime a populației a căzut pe front și în spatele frontului și un mare număr de oameni au fost mutilați. În partea țării cotropită de armatele germane, ocupanții au dezlănțuit un jaf sălbatic, o teroare sîngeroasă. Războiul a scos la iveală putreziciunea regimului burghezo-moșieresc din țara noastră. În teritoriul neocupat, marii capitaliști și moșieri se dedau la afaceri scandaloase, iar populația muncitoare îndura foametea, mizeria și era secerată de molime. Numai în decurs de un an au pierit cca. 250.000 de oameni de pe urma tifosului exantematic și a pelagrei. Toate acestea au determinat ascuțirea contradicțiilor dintre exploatatori și exploatați.

Revolta maselor, care mocnea de mult, a răbufnit după ce s-a aflat că în Rusia fusese doborît țarismul. În Moldova au loc manifestații ale muncitorilor și soldaților, împreună cu soldații revoluționari ruși, între care puternica demonstrație din ziua de 1 Mai 1917 la Iași.

Muncitorii și țăranii din Romînia au salutat cu entuziasm marea veste că frații lor din Rusia au sfărîmat jugul robiei capitalisto-moșierești. Flacăra înnoitoare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a întețit focul luptei poporului romîn, dîndu-i încredere în forțele sale, luminîndu-i calea propriei lui eliberări, calea arătată de ideile marelui Lenin. La aceasta au contribuit și unii factori specifici ca: vecinătatea nemijlocită cu Rusia revoluționară, tradițiile puternice ale legăturilor revoluționare romîno-ruse, prezența pe teritoriul țării noastre a unui mare număr de soldați revoluționari ruși.

În primăvara anului 1918 se desfășoară greva ceferiștilor de la Nicolina, susținută de muncitori din alte întreprinderi, greva lucrătorilor de la atelierele militare, din teritoriul ocupat, iar la 1 Mai în București și în alte orașe s-a manifestat pentru pace, pîine și libertate, pentru solidaritate cu revoluția rusă. Într-un șir de locuri, țăranii au trecut la împărțirea pămînturilor moșierilor și la alungarea autorităților burghezo-moșierești.

În diferite centre din Transilvania (Valea Jiului, Reșița etc.) izbucnesc lupte greviste dîrze. În această perioadă, întreg imperiul habsburgic a fost zguduit de mari lupte revoluționare ale proletariatului, de mișcarea de eliberare a naționalităților asuprite (romîni, cehi, sîrbi, croați etc.) însuflețite de chemarea lui Lenin de a se înfăptui dreptul la autodeterminare al națiunilor. Unirea Transilvaniei cu Romînia este indivizibil legată de valul mișcării maselor stîrnit de Revoluția din Octombrie, mișcare sub al cărei asalt s-a prăbușit închisoarea habsburgică a popoarelor.

La sfîrșitul lui noiembrie și începutul lui decembrie 1918, grevele și demonstrațiile muncitorești se țineau lanț în București, Valea Prahovei și în alte centre muncitorești. Spiritul revoluționar al maselor era deosebit de ridicat. Un exponent de seamă al burgheziei, V. Cancicov, relata plin de spaimă cele văzute la 13 decembrie 1918: „Să fim în ajunul bolșevismului? Trecînd azi spre casă... am văzut Ministerul de Industrie... complect înconjurat, curte și stradă, de o imensă mulțime turbulentă. Erau greviștii capitalei. Nici urmă de autoritate. Pe poarta mare a intrării era înfipt un imens steag roșu. Pe ușa de la intrare în minister era fixată o placardă de cîțiva metri lungime, tot de pînză roșie, pe care sta scris cu litere de o palmă: „Trăiască republica socialistă". Pe zidurile clădirii și pe tot lungul grijalului de fier erau înfipte alte placarde roșii, toate purtînd revendicările bolșevicilor de la Petrograd și Moscova... Am ajuns oare ca Petrogradul?".

În lupta împotriva exploatatorilor, sub influența ideilor lui Lenin, o adevărată revoluție se producea în modul de a gîndi al clasei muncitoare, se întărea orientarea spre stînga în partidul social-democrat. Grupurile comuniste, tot mai numeroase, rupeau cu ideile reformiste, se pronunțau pentru revoluție, pentru cucerirea puterii de către clasa muncitoare. Broșura intitulată „Un an de la revoluția rusă", semnată „Muncitorii comuniști din Romînia", la întrebarea: ce-i de făcut? — arăta: „Răspunsul este numai unul... Pînă ieri ceream de la cei puternici, azi vrem să luăm singuri. Pînă mai ieri ne sfătuiam ce-i de făcut, azi revoluția rusă ne-a arătat drumul, singurul drum care trebuie urmat".

În fața valului revoluționar crescînd, burghezia și moșierimea, în frunte cu regele, au recurs la tot felul de mijloace pentru a evita izbucnirea revoluției, pentru a-și salva privilegiile. În acest scop au promis acordarea votului universal și reforma agrară. Dacă, numai la 10 ani de la înăbușirea în sînge a răscoalelor din 1907, clasele exploatatoare au fost nevoite să promită țărănimii pămînt, iar mai tîrziu să facă o reformă agrară — e drept, incompletă, din care au tras foloase moșierii — aceasta se datorește presiunii maselor, fricii exploatatorilor de revoluție. Reforma agrară a fost pentru ei o manevră menită să dezbine țărănimea de proletariat.

Unealtă docilă în mîinile imperialiștilor, burghezia română a atacat pe la spate puterea muncitorilor și țăranilor, participînd la intervenția armată împotriva Rusiei Sovietice, iar apoi la intervenția împotriva Republicii Sovietice Ungare. Aceste acțiuni s-au izbit însă de lupta și împotrivirea dîrză a maselor muncitoare.

Poporul nostru este mîndru că în frontul măreței mișcări internaționale de solidaritate și apărare revoluționară a primei revoluții victorioase a muncitorilor și țăranilor, oamenii muncii din Romînia și-au dat contribuția lor activă.

Grevele și demonstrațiile muncitorești din anul 1918 s-au desfășurat sub semnul solidarității frățești cu marea revoluție rusă. „Jos mîinile de pe Rusia Sovietică!" era lozinca lansată de presa muncitorească. Muncitorii tipografi refuzau să tipărească articolele calomnioase, antisovietice din presa burgheză.

Încă din decembrie 1917 — ianuarie 1918 se răsculaseră împotriva regimului burghezo-moșieresc din țara noastră marinarii flotei romîne de pe Dunăre și Marea Neagră, evacuată la Odesa, Sevastopol etc. S-au constituit comitete revoluționare care au pus stăpînire pe majoritatea vaselor. Centrul revoluționar romîn creat la Odesa a mobilizat pe refugiații romîni la apărarea cauzei revoluției. Cele două batalioane revoluționare romîne, prizonierii romîni din fosta armată austro-ungară au luptat eroic, cu arma în mînă pentru apărarea primului stat al muncitorilor și țăranilor.

Urmărind să înăbușe lupta revoluționară a clasei muncitoare, burghezia a intensificat represiunile, care au culminat cu masacrul din București de la 13 decembrie 1918.

Dar, în ciuda represiunilor, în anii 1919—1920 valul luptei revoluționare a proletariatului a crescut. Greva petroliștilor din vara anului 1919 a durat săptămîni în șir. În iulie 1919 are loc o impunătoare grevă generală de protest împotriva politicii antisovietice, intervenționiste a reacțiunii interne și internaționale. Mișcarea grevistă culminează cu greva generală din octombrie 1920, care a cuprins aproape întregul proletariat din Romînia; revendicările economice ale muncitorimii s-au împletit atunci cu cele politice. Fiind nevoite să accepte greva, elementele oportuniste din conducerea mișcării muncitorești au lăsat-o însă fără organizare, ajutînd astfel la înfrîngerea ei. Burghezia a trecut apoi la crunte represiuni împotriva muncitorilor înaintați.

PRINCIPALUL ÎNVĂȚĂMÎNT — CREAREA PARTIDULUI COMUNIST

Principalul învățămînt trag de clasa muncitoare din exemplul Marii Revoluții Socialiste, din propriile lupte revoluționare care au avut loc în anii 1917—1920, din experiența grevei generale, a fost acela al necesității de a-și făuri un partid revoluționar de tip nou, leninist. În ciuda manevrelor, a terorii, clasele exploatatoare n-au putut evita profunda criză politică prin care au trecut în anii 1917-1921. Creșterea valului luptei maselor nu s-a transformat atunci în revoluție, datorită faptului că proletariatul nu avea în fruntea sa un partid înarmat cu o concepție revoluționară, capabil să-l conducă cu fermitate la victorie. Ce rol nefast au jucat concepțiile reformiste și conducătorii oportuniști ai partidului social-democrat se poate vedea și din mărturisirile cunoscutului lider reformist Ilie Moscovici, care recunoștea că au existat în acei ani „momente favorabile pentru revoluție" și că ele „au fost lăsate în mod conștient să treacă".

În focul ascuțitei lupte de clasă s-a accelerat clarificarea ideologică în partidul social-democrat din Romînia. S-au întărit tot mai mult grupurile comuniste, care, luminate de experiența Marelui Octombrie, militau pentru înfăptuirea ideilor lui Lenin cu privire la revoluție și dictatura proletariatului, rolul partidului ca avangardă revoluționară a proletariatului, alianța clasei muncitoare cu țărănimea, pentru afilierea la Internaționala a III-a. Majoritatea organizațiilor partidului socialist, luptînd împotriva elementelor oportuniste din conducere, determină convocarea congresului partidului pentru 8 mai 1921, congres care a hotărît în majoritatea sa zdrobitoare transformarea partidului socialist în partid comunist și afilierea la Internaționala a III-a.

Crearea Partidului Comunist, născut în focul luptelor revoluționare dintre anii 1917—1920, a avut o însemnătate hotărîtoare pentru soarta poporului romîn, a fost o victorie a marxismului revoluționar asupra reformismului și oportunismului în mișcarea muncitorească din țara noastră. Clasa muncitoare, întreg poporul muncitor au căpătat atunci un stat major înarmat cu o ideologie revoluționară limpede, capabil să aplice această ideologie pornind de la necesitățile dezvoltării societății românești și să conducă lupta poporului la izbîndă.

Odată cu apariția pe arena vieții politice românești a P.C.R., ca forță politică de sine stătătoare, s-a produs o serioasă schimbare în raporturile între clase în țara noastră. Clasele exploatatoare n-au mai putut să-și ducă în tihnă politica lor antipopulară și antinațională. P.C.R. și-a afirmat din ce în ce mai puternic în anii următori rolul său de organizator și mobilizator al maselor populare, reușind să conducă lupte de mare însemnătate pentru destinele țării. Însușindu-și tot mai profund ideile leniniste, învățînd din experiența P.C.U.S., luptînd împotriva diferitelor concepții oportuniste, partidul și-a consolidat rîndurile, s-a legat tot mai strîns de mase.

PARTIDUL COMUNIST ROMÎN — APĂRĂTORUL INTERESELOR VITALE ALE POPORULUI ROMÎN

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, burghezia și moșierimea română, îndeplinind voința reacțiunii internaționale, au transformat țara într-unul din principalele avanposturi pentru pregătirea războiului antisovietic, în care mișunau generali și misiuni militare străine, aventurieri albgardiști, instructori militari etc. Acest fapt și-a pus pecetea pe întreaga politică internă și externă dusă de guvernanții burgheziei și moșierimii române, avînd urmări dezastruoase pentru interesele vitale ale poporului. Ca instrument de menținere a asupririi maselor, clasele exploatatoare au cultivat zeci de ani naționalismul, au căutat să înfiltreze antisovietismul. Politica promovată de exploatatori sub steagul „luptei împotriva bolșevismului" a dus la exploatarea mai crudă a muncitorilor și țăranilor la înăsprirea terorii și a asupririi naționalităților conlocuitoare, a alimentat reacționarismul și fascismul, a dus în cele din urmă la întronarea regimului fascist.

Pe plan extern, aceasta s-a manifestat într-o politică aventuristă, agresivă, în înglobarea țării în feluri înjghebări politico-militare antisovietice, ceea ce a accentuat dependența economică, politică, militară a țării față de imperialiști, a dus în cele din urmă la pierderea totală a independenței ei.

A fost o fericire însă pentru poporul nostru că în toată această perioadă întunecată a existat și a activat neobosit, înfruntînd eroic cea mai cruntă teroare, partidul comuniștilor. De-a lungul a peste două decenii, partidul a demascat cu consecvență caracterul profund antinațional al politicii agresive antisovietice, dusă de burghezie și moșierime, ca o politică îndreptată împotriva maselor populare și a intereselor lor, a chemat masele la lupta împotriva fascismului, pentru independența țării, pentru promovarea unei politici de pace și prietenie cu Uniunea Sovietică.

P.C.R. mobiliza poporul la luptă activă împotriva pregătirilor războiului antisovietic: „fiecare luptă economică, acțiunea șomerilor, lupta țăranilor contra impozitelor, fiecare campanie politică trebuie să fie legată organic cu lupta contra războiului... Trebuie demascat fiecare fapt de pregătire febrilă militară, fiecare ieșire provocatoare contra U.R.S.S. ...". (Din documentele Congresului al V-lea al P.C.R.).

În anii grei ai terorii și cenzurii burghezo-moșierești, ai creșterii valului fascismului, partidul a folosit presa legală și ilegală, diferite alte mijloace de informare a opiniei publice pentru a destrăma rețeaua de minciuni împletită de clasele exploa-

GHEORGHE MATEI
VASILE A. VARGA

(Continuare în pag. 4-a)

Pentru omul simplu

(Urmare din pag. III-a)

liste în construcția lor economică. Nici satelitul artificial, nici TU-104, nici centralele electrice atomice, nici uriașii sincrofazotroni nu pică din cer. Ele sînt rodul strădaniilor încordate de zi cu zi, ale patriotismului socialist, sădit și cultivat în oameni de partidul comunist.

În 40 de ani — dintre care nu trebuie să se uite că aproape 20 au fost ocupați de războaie, în care U.R.S.S. a fost antrenată fără voia ei, și de perioadele de refacere corespunzătoare — omul sovietic a ajuns să se hrănească, să se îmbrace, să locuiască incomparabil mai bine ca truditorul Rusiei țariste.

Cercetările făcute asupra bugetelor de familii muncitorești din Uniunea Sovietică arată, ca un fapt pe deplin grăitor pentru îmbunătățirea nivelului de trai, faptul că cheltuielile pentru chirie și încălzit sînt foarte mici, că cheltuielile pentru hrană nu alcătuiesc mai mult de 40—45 la sută, iar restul bugetului se cheltuiește pentru îmbrăcăminte de calitate din ce în ce mai bună, pentru obiecte tehnice de folos casnic (frigidere, aspiratoare, mașini de cusut, spălătoare electrice de rufe) pentru radiouri, televizoare, instrumente muzicale, pentru mijloace proprii de transport (biciclete, motociclete, automobile).

Studiile statistice, în prozaismul lor aparent, sînt totuși pietrele de temelie ale unei cunoașteri adevărate și temeinice a vieții oamenilor. În 1956, comparativ cu 1940, în familiile de muncitori sovietici consumul de carne și untură pe cap de om a crescut cu 88%, consumul de pește și produse pescărești cu 69%, consumul de lapte și produse lactate cu 114%, de ouă cu 76% și de zahăr cu 100%.

Am avut prilejul să stau de vorbă în primăvara asta cu un alt cunoscut al meu moscovit, Ivan Feodorovici Antohin, maistru de conveier la uzina de automobile de mic litraj. E un om serios, între două vîrste. Are două fete și un băiat, toți de vîrstă școlară, între 8 și 15 ani. M-am întîlnit cu dînsul absolut întîmplător la un cinema. După salutările de rigoare, l-am zgîndărit în glumă:

— Cizmar fără ghete n-am mai văzut. Dumneata însă, tot fără automobil umbli...

M-a privit cîteva clipe mijind ochii, apoi a zîmbit larg:

— O să fie și automobil. Anul ăsta am cumpărat biciclete pentru cei mari, Nina și Iura. Și anul trecut o pianină pentru cea mică, Lena, care se spune că ar avea talent...

Prin urmare, în afară de hrană și îmbrăcăminte, s-au putut cumpăra în doi ani trei obiecte costisitoare...

Dealtfel statistica arată că în prezent biciclete găsești în U.R.S.S. la fiecare a treia familie muncitorească, iar mașină de cusut la fiecare a doua. După socotelile Institutului Muncii din Moscova, în 1956 aproape jumătate din familiile muncitorești din U.R.S.S. aveau biblioteci proprii, iar numărul cărților în casele acestor familii a crescut din 1923 pînă în prezent de zece ori.

Am citit zilele acestea într-un ziar sovietic un document zguduitor al anilor dinainte de Revoluție. Inspectorul sanitar care vizitase în 1912 Uzina metalică din Petersburg scria că patronii uzinei „au închiriat un pat la spitalul Alexandrovski pentru muncitori". Un singur pat la o uzină de cîteva mii de muncitori! În prezent Uniunea Sovietică are mai mulți medici la mia de cetățeni decît Statele Unite ale Americii!

Și în cîte zeci de aspecte nu apare această grijă extraordinară a statului sovietic pentru viața omului simplu — de la îngrijirea medicală absolut gratuită pînă la asigurarea, gratuită și înlesnită de burse, a dreptului la învățătură pentru vlăstarele celor ce muncesc (4 milioane de elevi și studenți frecventează anul acesta numai școlile tehnice și universitățile sovietice!), de la asistența acordată bătrînilor pînă la atenția deosebită pentru copii și mame și la asigurarea odihnei, la prețuri mici, în sanatorii și case de odihnă, de la posibilitatea largă de a participa la viața culturală intensă a țării pînă la posibilitatea de a lua parte la însăși făurirea culturii.

Statul sovietic cheltuiește pentru oamenii muncii sume uriașe. În 1956 statul sovietic a acordat, numai pentru cheltuieli de ordin social-cultural, suma de 2.200 ruble pe cap de om al muncii.

În ultimii ani statul sovietic a sporit considerabil eforturile pentru îmbunătățirea radicală a traiului populației. Aceste eforturi s-au îndreptat în direcții fundamentale.

Atenția excepțională acordată agriculturii în ultimii ani este expresia principală a acestei linii de largă perspectivă. Desțelenirea a 36 milioane hectare de pămînt în Siberia și Kazahstan, actuala întrecere desfășurată pe întreg întinsul Uniunii Sovietice pentru depășirea S.U.A. în producția de carne, lapte și unt pe cap de om sînt menite a crea un excepțional belșug de alimente.

Se cunosc măsurile luate în ultimii ani pentru ridicarea salariilor mici, majorarea pensiilor. În anii aceștia volumul mărfurilor cumpărate a crescut în medie pe cap de locuitor cu 30%.

Tot pe această linie fundamentală se află și măsurile cu privire la reducerea zilei de lucru. În prezent, în toată Uniunea Sovietică în zilele dinaintea sărbătorilor se lucrează cu două ore mai puțin. Iar în viitorul apropiat — probabil în anul următor — în toate întreprinderile și instituțiile sovietice se va lucra cîte șapte ore pe zi. Încă un vis al întemeietorilor marxismului se realizează — omul muncii va avea o oră în plus pentru odihnă, dar mai ales pentru dezvoltarea culturală, pentru îmbogățirea lumii sufletești.

...Din cartierele muncitorești ale marilor orașe, unde condițiile omenești de viață au luat locul traiului de cîine de odinioară, pînă în îndepărtatele aule ale Kazahstanului și Kirghiziei, unde odată cu Revoluția au pătruns medicul, învățătorul, electricitatea, într-un cuvînt civilizația — pe întreg imensul teritoriu al unei țări cît un continent, pentru întîia oară în istoria omenirii grija pentru omul simplu a devenit, odată cu izbînda socialismului, politică de stat. Acesta este un fapt istoric, un proces gigantic în plină desfășurare, care transformă fața lumii și viața omului, deschizînd locuitorilor planetei noastre nu numai perspectivele cutezătoare ale saltului cosmic, ci și pe cele însuflețitoare ale unui trai din ce în ce mai luminos și mai fericit, aici, pe pămînt.

Scenă din opera „Freischütz" de Weber care se reprezintă la Opera Română din Cluj

O lucrare despre folclorul țării noastre

Institutul de folclor elaborează o vastă lucrare despre: „Folclorul din Republica Populară Română". Începînd din anul 1958 vor apare treptat monografii asupra folclorului muzical, literar și coregrafic din diferite regiuni. În momentul de față se lucrează la cinci monografii asupra folclorului din Moldova de Nord, Năsăud, Muscel, Hunedoara, Muntenia. Dată fiind vastitatea lucrării, ea va fi tipărită în cca. 20 volume care vor apare în decursul următorilor 15—20 de ani.

Noi descoperiri arheologice

PITEȘTI (coresp. „Scînteii"). — În urma săpăturilor făcute de curînd la Retevoești, raionul Curtea de Argeș, de către Institutul Arheologic al Academiei R. P. Române, în colaborare cu muzeul regional Pitești, s-a descoperit un însemnat număr de obiecte printre care lame de silex și ceramică din perioada neolitică.

Cercetările făcute au dus la concluzia că în aceste locuri au existat așezări omenești încă din timpul comunei primitive. Piesele descoperite au intrat în patrimoniul muzeului regional Pitești.

Cărți noi

N. D. COCEA: Vinul de viață lungă, E.S.P.L.A., 116 pag., 3,50 lei.

MARCEL BRESLAȘU: Ce-o să fie Bondocel, Ed. Tineretului, 40 pag., 5 lei.

EUSEBIU CAMILAR: Cartea poreclelor, E.S.P.L.A., 180 pag., 3 lei.

PAUL SCHUSTER: Dracul și domnișoara din mînăstire (în limba germană), Ed. Tineretului, 220 pag., 6,50 lei.

GRAHAM GREENE: Americanul liniștit, E.S.P.L.A., 252 pag., 4,75 lei.

Sfatul bibliotecarilor

ORAȘUL STALIN (coresp. „Scînteii"). Recent, pe lîngă Consiliul sindical local din Orașul Stalin a luat ființă „sfatul bibliotecarilor" — o formă nouă de instruire a bibliotecarilor. Colectivul, care alcătuiește acest sfat este format din bibliotecari cu o bogată experiență în munca cu cartea. Aceștia au sarcina de a instrui permanent pe bibliotecarii de la cluburile și colțurile roșii din întreprinderile și instituțiile orașului asupra celor mai bune și mai eficiente metode folosite cu cartea. De asemenea se popularizează experiența bibliotecarilor fruntași pentru generalizarea celor mai bune inițiative în muncă, precum și a unor acțiuni de culturalizare a maselor.

Programul spectacolelor teatrale de la 4 la 10 noiembrie 1957

Teatrul de Operă și Balet al R. P. Romîne

LACUL LEBEDELOR — premieră — marți, joi (orele 19,30); sîmbătă (orele 11); BĂRBIERUL DIN SEVILLA — miercuri (orele 19,30); CARMEN — vineri (orele 19,30); CIO-CIO-SAN — sîmbătă (orele 19,30); TRAVIATA — duminică (orele 11); DAMA DE PICA — duminică (orele 19,30).

Teatrul de Stat de Operetă

LILIACUL — marți (orele 19,30); VÎNZĂTORUL DE PĂSĂRI — miercuri, sîmbătă (orele 19,30); VINT DE LIBERTATE — joi (orele 19,30); COLOMBA — vineri (orele 19,30); CASA CU TREI FETE — duminică (orele 10,30); ACULINA — duminică (orele 19,30).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia)

CALEAȘCA DE AUR — marți, joi, sîmbătă (orele 19,30); OVIDIU — miercuri (orele 19,30), duminică (orele 15); REGELE LEAR — vineri (orele 19,30); APUS DE SOARE — sîmbătă (orele 15); BLESTEMATELE FANTOME — duminică (orele 10); STEAUA FĂRĂ NUME — duminică (orele 19,30).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Studio)

ZIARIȘTII — marți (orele 19,30), sîmbătă (orele 15); INSTITUTORII — miercuri (orele 19,30); duminică (orele 15 și orele 19,30); PLATON CRECET — joi (orele 19,30); CĂSĂTORIA SILITĂ și DOCTOR FĂRĂ VOIE — vineri (orele 19,30); REȚETA FERICIRII — sîmbătă (orele 19,30); JUDECATA FOCULUI — duminică (orele 10).

Teatrul Armatei (sala Magheru)

FEMEIA ÎNDĂRĂTNICĂ — marți, joi (orele 19,30), vineri, duminică (orele 15); ECATERINA TEODOROIU — miercuri — cedat vineri, (orele 19,30); NUNTA LUI FIGARO — sîmbătă (orele 19,30); DE PARTEA CEALALTĂ — duminică (orele 10); DESPOT VODĂ — duminică (orele 19,30).

Teatrul Armatei (sala C.C.A.)

SUFLETE DE HÎRTIE — joi (orele 20), duminică (orele 16); AVARUL — vineri (orele 16), duminică (orele 20); CASA LINIȘTITĂ — vineri, sîmbătă (orele 20); CĂSĂTORIA — duminică (orele 10).

Teatrul Armatei (sala C.C.S.)

TRAGEDIA OPTIMISTĂ — marți (orele 15), vineri (orele 10 și orele 19,30).

Teatrul Municipal (sala M. Millo)

URAGANUL — premieră — marți, joi (orele 19,30); LIUBOV IAROVAIA — miercuri, vineri (orele 19,30); CĂSUȚA DE LA MARGINEA ORAȘULUI — sîmbătă (orele 19,30); HARAP ALB — duminică (orele 10); NEBUNA DIN CHAILLOT — duminică (orele 15); TREI GENERAȚII — duminică (orele 19,30).

Teatrul Municipal (sala Filimon Sîrbu)

OMUL CARE ADUCE PLOAIE — marți, joi (orele 19,30), duminică (orele 10); NU SE ȘTIE NICIODATĂ — miercuri, vineri (orele 19,30); TAKE, IANKE ȘI CADÎR — sîmbătă (orele 19,30); duminică (orele 15); ÎNVĂȚĂTOAREA — duminică (orele 19,30).

Teatrul Tineretului

NE VOM ADUCE AMINTE — marți, miercuri, joi (orele 19,30); MASCA LUI NEPTUN — joi, duminică (orele 16); DAVID COPPERFIELD — vineri (orele 10); MULT ZGOMOT PENTRU NIMIC — vineri (orele 19,30); BUNBURY — sîmbătă (orele 16); ROMANTICII — sîmbătă (orele 19,30); HOȚII — duminică (orele 10); FLACĂRA VIE — duminică (orele 19,30).

Studioul actorului de film „C. Nottara"

HOTEL ASTORIA — premieră — marți, miercuri (orele 19,30); sîmbătă, duminică (orele 20); ULIȚA FERICIRII — joi (orele 19,30); SEARA RĂSPUNSURILOR — vineri (orele 19,30), duminică (orele 10); NOTA ZERO LA PURTARE — duminică (orele 15).

Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești

BAIA — premieră — joi, sîmbătă, duminică (orele 19,30); DOCTOR IN FILOZOFIE — vineri (orele 15); DOMNIȘOARA NASTASIA — vineri (orele 19,30); RAPSODIA ȚIGANILOR — duminică (orele 10); SECRETUL DR. BERGMAN — duminică (orele 15).

Teatrul Evreiesc de Stat

JURNALUL ANNEI FRANK — marți, miercuri (orele 20), duminică (orele 10,30); FURTUNA — joi, vineri (orele 20); ȘAH-MAT — sîmbătă (orele 20); RAIUL PE PĂMÎNT — duminică (orele 20).

Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (sala Savoy)

REVISTA 58 — marți, miercuri, vineri, sîmbătă (orele 20), joi (orele 16,30 și orele 20,30), duminică (orele 10,30 și orele 20).

Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (sala Victoria)

Concertul formației de jazz „București" — sîmbătă, duminică (orele 20).

Circul de Stat

CURAJ ȘI VOIE BUNĂ — luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă, (orele 20,30), duminică (orele 16 și orele 20,30).

LA CULOARE

FOILETON

Mi-am dat la lucru un balonseide. M-a sfătuit cineva. Un balonseide este un vestmînt ideal. Îl porți primăvara că e răcoare. Toamna îl porți că-i de sezon. Iarna îi pui o mesadă și iar îl porți. Îl porți și vara dacă plouă. Dacă nu plouă, nu-l porți. Care va să zică trei anotimpuri îl porți precis. Cu al patrulea mergi la risc. Dar merită. M-am dus la croitor. Specialist.

— Cît aveți?

— Trei metri!

— Bun! Să vă iau măsura!

Cineva mi-a spus că-mi rămîne și de pălărie. Un balonseide fără pălărie din același material e ca un croitor fără degetar, ca un ac fără urechi, ca un mosor fără ață.

— Îmi lași și de pălărie, da?

Specialistul m-a privit pe gînduri.

— Cît aveți?

Inima a început să-mi bată grăbită. „Știe cît am, dar mă mai întreabă odată. Mă lasă fără pălărie".

— Trei metri.

A ridicat ochii în tavan și a început să bolborosească ceva. Parcă se ruga. Dar nu era rugăciune. Calcule. În sfîrșit a terminat.

— Nu rămîne.

— Știu că rămîne deobicei!

— Rămîne deobicei!

— Atunci?

— Din trei metri și jumătate!

— Ba eu știu că...

— Balonul îl vreți modern?

— Modern, că antic e paltonul!

— Atunci nu rămîne!

A început să-mi ia măsura. Se învîrtea în jurul meu ca satelitul artificial în jurul pămîntului. Mi-am zis: „Eu nu sînt pămîntul, dar ăsta precis se învîrtește!"

— Gata! Veniți joi!

Nu știu dacă ați observat, dar toți croitorii te cheamă joi. Fiindcă joi e mai ușor să-ți spună să vii luni. Și pe urmă, tot joi vii. Am mai făcut o încercare.

— Poate rămîne de pălărie...

S-a enervat.

— Să vă explic croiala!

A început să-mi demonstreze cu creta pe material. Aici spatele, aici guler, aici buzunare, mă rog, cum mă pricep eu în ale croitoriei, ar fi putut să-mi demonstreze că nu-mi ajunge nici de mîneci.

— Bine, zic, fie.

Mi-a dat un sfat.

— Vă duceți la un pălărier, poate are el ceva la culoare.

M-am dus. Pălărierul nu m-a întrebat ce culoare. Nu m-a întrebat ce model vreau. Nu m-a întrebat cînd o vreau gata. M-a întrebat la cine îmi lucrez balonul.

— De ce?

— Așa ca chestie...

I-am spus. Am vrut să-i dau adresa. O știa.

— Veniți joi și vă dau pălăria.

— O să găsești material?

— O să găsesc!

— La culoare?

— La culoare!

A doua zi m-am dus la croitor. Să-i duc nasturi. Cînd să intru, iese de la el pălărierul. Avea sub braț un pachețel.

— Noroc!

— Vă salut!

— Ei, ce se aude, îl întreb, ai găsit la culoare?

Desface pachețelul:

— Merge?

Am privit. Puteam să jur că e chiar din materialul meu.

— Am avut noroc, zic. Unde a găsit?

— Cine caută...

Am intrat la croitor. I-am dat nasturii. Mă întreabă:

— Ați fost la pălărier?

— Fost!

— V-a găsit la culoare?

— Da!

— Nu v-am spus eu? Se găsește! Eu de unde era să scot din trei metri? Vă costă ceva mai mult, dar sînteți asortat.

A intrat în atelier un băiețaș de vreo șase ani. Croitorul mi-l prezintă.

— Băiatul meu!

— Să-ți trăiască!

Puștiul avea pe cap o șepcuță din balonseide. La culoare. La culoarea mea. Am îngălbenit. Zic:

— S-o porți sănătos!

— Mersi!

Va să zică era nouă. Și pînă joi...

— Maistre...

— Da, vă rog...

— Puștiul... are balonseide?

— Are, de anul trecut!

— Slavă domnului! Cîți copii ai?

— Unul!

M-am liniștit.

Dar nevesti-mi nu-i mai fac balonseide. Îi iau umbrelă. Știu că dintr-o umbrelă precis nu rămîne de pălărie.

SADI RUDEANU

Prezențe românești peste hotare

O contribuție în chibernetică

În articolul „Fiziologia și chibernetica" publicat în „Voprosi filosofii" Nr. 4/1957, cunoscutul savant sovietic P.K. Anohin se ocupă pe larg — printre altele — de un studiu al cercetătorului romîn Ion N. Bălănescu, apărut în numărul precedent al revistei.

Exprimîndu-și acordul sau dezacordul cu diferite puncte de vedere, Anohin subliniază că „problema pusă în chip foarte interesant de I. Bălănescu, fără îndoială duce înainte întreaga chestiune a asemănării și deosebirii între sistemele mecanice și fiziologice de autoreglare".

„Merită atenție — se spune în continuare — interesanta încercare a lui I. Bălănescu de a elabora clasificarea acelor legi generale, aplicabile într-o măsură similară atît sistemelor mecanice, cît și celor vii". Formularea acestor legi are o mare importanță teoretică pentru dezvoltarea principiilor cibernetice".

„Ziariștii" în limba franceză

Numărul din octombrie al revistei „Horizons" publică fragmente din traducerea franceză a piesei „Ziariștii" de Al. Mirodan. În introducerea textului piesa e prezentată foarte călduros, arătîndu-se că „verva ei satirică îi asigură un succes care nu se dezminte, de peste un an", la București.

„O adaptare franceză, actualmente în curs de realizare, va permite cu siguranță publicului francez s-o aprecieze în sezonul viitor", adaugă revista.

„Nota zero la purtare" în limba rusă

Nu de mult a apărut la Moscova primul număr al almanahului „Dramaturgia contemporană", care cuprinde șase piese de teatru. Patru din aceste piese aparțin dramaturgilor sovietici, iar două, autorilor străini: Erich Maria Remarque („Ultima stație") și V. Stoenescu și O. Sava („Nota zero la purtare").

Păpușari de peste hotare la București

Numeroase colective de păpușari de peste hotare și-au anunțat participarea la Festivalul internațional al teatrelor de păpuși și marionete care va avea loc în primăvara anului 1958 la București.

Din Anglia vor participa „The Hogarth Puppets", „Educational Puppetry Association" din Londra și „British Puppet and Model Theatre Guild" din North Harrow.

Păpușarii francezi vor fi reprezentați la festival de colectivele „Marionettes à la Lyonnaise", „La compagnie des marottes" — al cărui personaj principal este vestita păpușă Papotin — și „Les marionettes du petit monde" condus de Georges Stuffel.

Și-au mai manifestat de asemenea dorința de a participa la festivalul de la București ansamblul suedez „Marionet-theater Michael Meschke" din Stockholm, iar din Belgia teatrul de păpuși din Ledenberg și ansamblul de marionete „Patspoppenspel".

Livezi pe dealurile despădurite

PLOEȘTI (coresp. „Scînteii") — Bogatele păduri de stejar și de fag din zona deluroasă a raionului Beceniu fost exploatate în trecut fără milă către capitaliști. Suprafețe mari au rămas despădurite și datorită fertilității slabe a terenului n-au fost folte decît pentru pășunat.

Comitetul raional de partid, împreună cu Sfatul popular al raionului Beceni au luat încă de anul trecut inițiativa de a folosi aceste terenuri despădurite pentru pomicultură. Ingineri și tehnicieni ai secției agricole a sfatului popular raional au cercetat terenurile și au indicat zonele condițiile cele mai bune pentru plasarea pomilor fructiferi și în special a nucilor.

În toamna anului trecut s-au sădit puieți pe o suprafață de 15 ha. În această toamnă s-au făcut săpături pentru a se planta încă 272 ha cu pomi fructiferi. În acest scop au fost date prin secția agricolă a Sfatului popular raional 54.000 bucăți puieți de la pepinierele din regiune.

Pe drumul lui Octombrie

(Urmare din pag. 3-a)

tatoare în jurul Uniunii Sovietice, pentru a răspîndi adevărul despre realizările și politica statului sovietic. Succesele istorice ale poporului sovietic în construirea socialismului au însuflețit forțele progresiste din Romînia în lupta lor.

Din inițiativa P.C.R. au luat ființă o serie de organizații de masă legale, care și-au pus ca scop combaterea pericolului fascist și preîntîmpinarea războiului antisovietic, cum au fost „Comitetul național antifascist", „Amicii U.R.S.S.", „Societatea pentru întreținerea raporturilor culturale dintre Romînia și Uniunea Sovietică" etc., care numărau mii și mii de membri și simpatizanți. Alături de muncitori, țărani etc., valoroși oameni de știință și cultură ca C. I. Parhon, G. Enescu, Tr. Săvulescu, Radu Cernătescu, P. Constantinescu-Iași, V. Eftimiu, C. Silvestri, N. Tonitza, Tony Bulandra etc. s-au manifestat pentru o politică de pace și prietenie cu U.R.S.S.

Luptele ceferiștilor și petroliștilor din 1933, organizate și conduse de partid, acțiunile inițiate de P. C. R. pentru crearea unui front popular antifascist au avut o mare însemnătate, bărînd pentru un șir de ani drumul înscăunării dictaturii fasciste în țara noastră, lovind în politica războinică antisovietică.

Îndeosebi în anii cînd Romînia era amenințată de cotropirea de către Germania hitleristă, ducerea unei politici de apărare a independenței naționale, de prietenie și alianță cu U.R.S.S. era o problemă vitală pentru destinele țării. Tocmai pentru o asemenea politică lupta partidul. Au fost chiar și unii politicieni burghezi cu vederi mai realiste care, cu toată inconsecvența lor, s-au pronunțat pentru îmbunătățirea relațiilor dintre Romînia și U.R.S.S. În perioada deosebit de critică pentru soarta Romîniei a anului 1939, N. Titulescu scria: „Am fost, sînt și voi rămîne întotdeauna în favoarea unui pact de asistență mutuală cu U.R.S.S., atît timp cît această țară va duce politica de pace și prietenie printre națiuni pe care a practicat-o în decursul anilor recenți".

PE CALEA LUI OCTOMBRIE POPORUL ROMÎN A ÎNFĂPTUIT PROPRIA SA REVOLUȚIE

Instaurarea dictaturii fasciste, războiul criminal antisovietic, contrar intereselor vitale ale poporului romîn, ocupația hitleristă au pricinuit imense suferințe maselor populare și au agravat toate contradicțiile regimului burghezo-moșieresc. În sînul poporului creștea ura și revolta împotriva dictaturii fasciste, împotriva cotropitorilor hitleriști.

În acest timp clasele exploatatoare, ducînd o politică de trădare națională, huzureau, se îmbogățeau din afaceri făcute cu ocupanții. Înfruntînd prigoana crîncenă, schingiuirile, însuflețiți de un fierbinte patriotism, comuniștii s-au ridicat împotriva războiului antisovietic, pentru apărarea intereselor naționale ale țării. Dînd jertfe grele, ei au luptat pentru sabotarea mașinii de război hitleriste, împotriva jefuirii țării de către cotropitorii hitleriști, împotriva prigoanei antipopulare a dictaturii fasciste antonesciene.

Oamenii muncii urmăreau cu emoție victoriile armatei sovietice, se bucurau de ele ca de propriile lor victorii, înțelegînd că ostașii sovietici luptă și pentru eliberarea Romîniei, ca și a tuturor țărilor cotropite de hitleriști.

Organizatorul luptei tuturor forțelor patriotice populare pentru răsturnarea dictaturii fasciste, pentru scoaterea Romîniei din războiul criminal antisovietic și alungarea din țară a cotropitorilor hitleriști a fost Partidul Comunist Romîn. În împrejurările favorabile create prin victoriile eroicei armate sovietice împotriva cotropitorilor hitleriști, prin ofensiva ei eliberatoare pe teritoriul țării noastre, Partidul Comunist a știut să însuflețească, să organizeze și să conducă cu succes poporul romîn în lupta de eliberare. Din inițiativa și sub conducerea partidului, forțele patriotice populare, împreună cu soldați, ofițeri și generali patrioți din armată, au înfăptuit insurecția armată de la 23 August 1944, care a dus la răsturnarea dictaturii fasciste-antonesciene. Acest moment de cotitură în viața poporului romîn a însemnat începutul revoluției populare. Întorcînd armele împotriva Germaniei hitleriste, Romînia a participat la războiul antihitlerist, aducîndu-și contribuția, alături de forțele coaliției antifasciste, la zdrobirea hitlerismului. Poporul romîn nu va uita niciodată jertfa ostașilor sovietici, care și-au vărsat sîngele, cot la cot cu ostașii romîni, pentru eliberarea țării din robia hitleristă.

Mase uriașe s-au ridicat, sub conducerea partidului, la lupta revoluționară pentru pămînt, pentru profunde transformări democratice, pentru puterea de stat a celor ce muncesc. În focul acestei lupte s-a închegat alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, s-a consolidat rolul conducător al clasei muncitoare, în frunte cu partidul ei marxist-leninist. Poporul s-a convins că numai sub conducerea partidului și pe calea deschisă de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie va putea smulge puterea din mîinile claselor exploatatoare. Tocmai rolul conducător al clasei muncitoare, în frunte cu partidul său, a făcut cu putință înfrîngerea forțelor reacțiunii, instaurarea regimului democrat-popular și apoi trecerea rapidă de la desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice la revoluția socialistă, cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare. Izvorul forței și trăiniciei de neclintit a regimului democrat-popular stă în faptul că el este opera poporului, care l-a făurit prin lupta sa revoluționară și pe baza experienței lui, potrivit aspirațiilor și intereselor lui vitale.

Astfel desfășurarea revoluției populare în țara noastră a confirmat încă odată valabilitatea universală a experienței Marelui Octombrie, a trăsăturilor și legilor generale ale revoluției socialiste, scoase la iveală de această experiență. Partidul a știut să aplice învățătura marxist-leninistă în mod creator, găsind soluțiile potrivite condițiilor istorice concrete din țara noastră.

SPRE BIRUINȚA DEPLINĂ A SOCIALISMULUI ÎN ȚARA NOASTRĂ

Însuflețiți de ideile leniniste, muncitorii și țăranii, deveniți stăpînii țării, s-au dovedit capabili nu numai să o conducă ci și s-o conducă cu mult mai bine decît burghezia. Victoria revoluției populare, instaurarea puterii celor ce muncesc au dus la trecerea fabricilor și uzinelor, căilor ferate și bogățiilor subsolului în proprietatea socialistă a întregului popor. Pămîntul a devenit bunul celor ce-l muncesc. Pentru prima oară oamenii muncii, altădată jefuiți de rodul muncii lor, umiliți, au căpătat posibilitatea să lucreze nu pentru exploatatorii trîndavi, ci pentru ei înșiși. Interesele lor constituie centrul preocupărilor statului, scopul întregii activități economice.

Eliberarea de exploatare a constituit temelia pe care s-au dezvoltat cele mai largi drepturi și libertăți ale poporului. Minoritățile naționale, care au dobîndit deplină egalitate în drepturi cu poporul romîn, s-au ridicat la o viață liberă, demnă.

Leninismul ne învață că făurirea unui trai îmbelșugat pentru popor nu este cu putință fără lichidarea deplină a înapoierii economice moștenite de la regimul burghezo-moșieresc, fără a ajunge din urmă țările înaintate economicește. În puțini ani, poporul muncitor, dînd dovadă de un înalt patriotism, muncind cu eroism și abnegație pentru înfăptuirea politicii partidului, a obținut mari succese în dezvoltarea forțelor de producție, în industrializarea socialistă a țării și înaintează pe calea transformării socialiste a agriculturii.

Sporirea neîncetată a producției industriale și agricole, aplicarea măsurilor inițiate de partid și guvern pe baza hotărîrilor Congresului al II-lea al P.M.R. creează condiții tot mai bune pentru îmbunătățirea neîncetată a traiului oamenilor muncii de la orașe și sate.

Existența sistemului mondial al socialismului, faptul că țara noastră face parte din marea comunitate a țărilor socialiste au făcut cu putință ca o țară relativ mică, cum este Romînia, să fie cu adevărat independentă, ca poporul ei să aibă o orînduire conformă cu interesele și voința sa, să stăpînească și să dezvolte în folosul său bogățiile țării.

Astăzi țara noastră are în statele socialiste prieteni buni, credincioși, așa cum n-a avut niciodată în trecut, cu care colaborează și se într-ajutorează frățește, în condiții de deplină egalitate și respect reciproc al independenței și suveranității naționale, potrivit principiilor internaționalismului proletar.

Colaborarea rodnică cu toate țările socialiste frățești, și îndeosebi colaborarea strînsă dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, cea mai puternică dintre țările socialiste, ajutorul ei internaționalist au o imensă însemnătate pentru dezvoltarea țării noastre.

Sprijinul Uniunii Sovietice, relațiile de colaborare cu toate țările socialiste ne-au dat posibilitatea să ne făurim industria grea fără de care economia unei țări nu poate sta pe picioare proprii. Studierea experienței sovietice, care ne este pusă atît de larg la îndemînă de oamenii sovietici, folosirea ei creatoare în toate domeniile construcției socialiste, a devenit un fenomen de masă în țara noastră, o realitate a vieții de fiecare zi. În același timp se dezvoltă un rodnic schimb de experiență cu toate țările socialiste.

În fața realității, calomniile și minciunile pe care propaganda imperialistă le răspîndește pe seama relațiilor dintre Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste pleznesc ca niște baloane de săpun. Cît privește relațiile mult lăudate de propaganda imperialistă dintre marile state capitaliste și țările slab dezvoltate înrobite lor, e destul să ne punem întrebarea: care e acea țară slab dezvoltată din lumea capitalistă care, cu ajutorul S.U.A., să fi realizat măcar pe departe progrese asemănătoare cu cele ale țării noastre în ultimii 10 ani? O asemenea țară nu există.

Să luăm, de pildă, Columbia, o țară a Americii Latine, cu o întindere considerabil mai mare decît a țării noastre, cu mari bogății petrolifere și agricole. Atrase de aceste bogății, capitalurile străine s-au înfiltrat adînc în economia țării. Peste 70% din capitalurile investite în industria petroliferă sînt americane.

Ce i-au adus însă Columbiei aceste bogății? Cît se poate de semnificativ este faptul că ea este nevoită să importe produse petrolifere, precum și produse industriale la prețuri ridicate impuse de monopolurile americane. Producția ei de oțel este extrem de scăzută — nici 10% din necesar — producția de energie electrică, înainte nu cu mult mai mică decît producția țării noastre, este astăzi întrecută de aceasta de aproape 7 ori. Pe întinsele plantații de cafea aparținînd marilor moșieri și companiilor străine, printre care vestitul trust american „United Fruit Company", trudesc din greu peonii columbieni, — muncitorii agricoli — care se zbat în cea mai neagră sărăcie.

Privind la drumul străbătut, sub conducerea partidului pe calea deschisă de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, poporul nostru se poate mîndri cu rezultatele pe care le-a obținut, poate privi cu încredere viitorul. Faptul că are în fruntea sa un asemenea conducător încercat cum e partidul clasei muncitoare, devotat intereselor poporului, strîns legat de popor, care știe încotro să-l călăuzească în luptă, să găsească soluții pentru problemele lui vitale, îi dă convingerea că va birui orice greutăți, că viața oamenilor muncii va fi din ce în ce mai frumoasă.

Succesele construirii socialismului în patria noastră se împletesc cu succesele întregului lagăr socialist, care zi de zi dovedesc tot mai pregnant superioritatea socialismului asupra capitalismului, victoria lui inevitabilă în întrecerea pașnică cu capitalismul. Totul întărește convingerea poporului nostru că drumul pe care și l-a ales este drumul cel bun, corespunzător intereselor lui vitale. Nu există forță capabilă să-l întoarcă înapoi de pe acest drum, luminat de ideile atotbiruitoare ale leninismului.

Sărbătorind cea de-a 40-a aniversare a Marelui Octombrie, poporul nostru este ferm în hotărîrea sa de a păzi ca lumina ochilor și a întări neîncetat prietenia frățească, alianța și colaborarea cu poporul sovietic, de a întări unitatea și colaborarea frățească cu toate celelalte țări socialiste, convins că în felul acesta consolidează propria sa independență, grăbește înaintarea victorioasă a țării spre socialism.

Entuziasmul cu care masele cele mai largi întîmpină cea de-a 40-a aniversare a Revoluției din Octombrie, succesele în muncă obținute în fabrici și pe ogoare, manifestările care au loc pretutindeni în țară în cinstea ei, arată că aniversarea marei revoluții este sărbătoarea întregului nostru popor. Strîngîndu-și și mai mult rîndurile în jurul partidului, poporul nostru este hotărît să întărească continuu orînduirea democrat-populară, să apere și să dezvolte marile sale cuceriri, să pășească mereu înainte pe calea deschisă de marele Octombrie, spre victoria deplină a socialismului.